

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3-7-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti ujság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Telefon 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6-ig.

A vidék iparosítása

A magyar gazdasági életnek egyik jellemző sajátossága volt a centralizáció. De nemcsak a gazdasági életben, hanem a politikai és közgazdasági vonalon is állandóan központosítási törekvések érvényesültek. Jelszó volt, mindent Budapestre vinni. Kétféle fővárosi álmokképet kergetve hanyagolták el már a múlt század végén a magyar vidéket. Az első világháborúig tartott liberális kormányzat, majd az ezután bekövetkezett reakciós korszakok egyképpen üzték a minden ténren való centralizációt. Ma, amikor már a demokratikus átalakulás lehetővé teszi, hogy az elmult rendszerek minden ki-növést lefaragjuk és olyan reformokat léptessünk életbe, amelyek az ország egyetemének hasznát, gondolnunk kell az eddigi centralizációs politika megszüntetésére.

A magyar testvér rokonrészével nézünk a múltban a főváros fejlődését, mely részvétellel és sajnálkozással láttuk a fasiszták által előidézett pusztulást és most örömmel szemléljük, hogy romjaiból újjáéled. Tehát nem ellene beszélünk, nem akarunk testvérháborúságot, még kevésbé az irigység szől belőlünk, de a vidék is élni szeretne, a vidék is követeli a maga jogait.

Politikai vonalon immár nem lehet szó tulságos centralizációról, mert hiszen az, hogy a minisztériumok és a parlament az ország fővárosában működnek, az természetes, mint ahogy természetes, hogy a központi államhatalomnak meg vannak a maga elengedhetetlen feltételei.

Amint látjuk, a fizetések jóval alacsonyabbak lesznek az 1938-as fizetésekénél. A családi pótlék augusztusban 6 forint lesz, szeptembertől 10 forint. A teljes nyugdíjak általában a fizetések 60 százalékát érik el. Megmarad a családi pótlék, azonkívül a közalkalmazottak továbbra is részesülnek közlekedési segélyben és lakáspénzben. A ténylegesen teljesített munka után túlóra pénz jár. A székesfőváros tisztviselői és mérnökei továbbra is kapnak szolgálati pótlékokat. A mostanában túl magas vezetői pótlékok a fizetés 20-22 százalékára szállítják le. A fővárosnál egyébként az I. fizetési osztály az állami státusz II. fizetési osztályának felel meg. A polgármester te-

zása. Az a célkitűzés, hogy Magyarország Kertmagyarországgá váljék, összekapcsolandó a mezőgazdasági ipar kifejlesztésével, a gyümölcsstermelés fokozásával, a konzervgyárak létesítését vonja maga után. Például, ahol lentermelés folyik, azokon a vidékeken kell a feldolgozó gyárakat létesíteni. Így egyszerűbbé válik az a folyamat, amely a nyersanyagot a készáruig vezet, mert a szállítást mellőzhető és a nyersanyag közvetlenül jut a gyárba. Szám-talan példát lehetne itt felsor-

Nehézségek merültek fel a párisi értekezleten Ellentétes álláspontok Kína meghívása körül

London, júl. 6. A londoni rádió a négy külügyminiszter péntek esti tanácskozásáról megállapítja, hogy várhatóan nehézségek merültek fel. A miniszterek majdnem hat órán át tárgyaltak a július 29-i békeértekezletre szóló meghívók szétküldéséről. Molotov ragaszkodott ahhoz, hogy a négy nagyhatalom a békeértekezlet ügyvitelét még a meghívók kiküldése előtt állapítsa meg és határozottan elvonták Kínának az összehívó hatalmak közé való felvételét.

Byrnes kijelentette, nincs kifogása az ellen, hogy hasznos szabályokat javasoljanak a békeértekezlet számára, de természetesen tartja, hogy az értekezletnek meg kell adni a jogot saját eljárási szabályainak megalkotására. Byrnes hangsúlyozta továbbá, hogy a moszkvai egyezmény értelmében Kínának a meghívók kiküldésétől hatalmak között kell lennie. Különböző kiegyezési megoldásokat javasoltak, de Molotov ezeket elvetette.

Bevin osztotta Byrnes álláspont-

ját és kijelentette, hogy a béke ügye nem akadhat meg egy ügyviteli kérdésen. Hajlandó a meghívások kérdését nyitva tartani, ha ezzel nem sértik meg Kínát.

Molotov azt javasolta, hogy térjenek át a német kérdésre, mert ezzel kapcsolatban fontos bejelentést akar tenni.

A külügyminiszterek ezután rátertek a szombati ügyrend megvitására. Az elnöklő Bevin kijelentette, hogy hajlandó első pontként a meghívások, második pontként pedig a német kérdést az ügyrendre felvenni, ha beleegyeznek, hogy a német kérdést nem tárgyalják addig, amíg az elsőben

nem egyeztek meg.

Az ülést ezután elnapolták szombatra. A békeértekezlet ügyvitelével kapcsolatban illetékes helyen úgy tudják, hogy a h. külügyminiszterek már kidolgoztak bizonyos irányvonalakat a békeértekezleten követendő eljárási szabályok számára. Ez a tervezet hasonló a négy külügyminiszter értekezletének eljárási szabályaira és külön bizottságot jelöl ki minden egyes kidolgozandó békeszerződés számára. Ezekben a bizottságokban csupán azok az államok vettek részt, amelyek háborúban állottak az illető országokkal. (MTI)

Megegyezés a magyar békeszerződés főbb pontjaira

Még három hét van hátra a békekonferenciára összehívásig, ezalatt az idő alatt több mint kétszáz miniszter és vezető politikus érkezését várják Párisba. A békekonferenciára mindenekelőtt az Oroszországgal, Magyarországgal, Romániával, Bulgáriával és Finnorszá-

gal kötendő békeszerződésekkel foglalkozik, amelynek tervezete hír szerint elkészült. A londoni rádió párisi tudósítója jelentette, hogy az öt békeszerződés valamennyi kiemelkedő pontjában megegyeztek.

Mennyi lesz a köztisztviselők augusztusi forint fizetése?

A pénzügyminisztérium és a Gazdasági Főtanács megállapította a közalkalmazottak forintfizetését. A „Szabad Szó” közlése szerint állami státuszban az I. fizetési osztályba tartozó miniszterelnök augusztus 1-től kezdve 450 forintot kap havonta. Az I-A fizetési osztálybeliek 400 forintot kapnak, a II. fiz. oszt. 380, III. fiz. oszt. 320, IV. fiz. oszt. 240, V. fiz. oszt. 180, VI. fiz. oszt. 145, VII. fiz. oszt. 135, VIII. fiz. oszt. 120, IX. fiz. oszt. 100, X. fiz. oszt. 86, XI. fiz. oszt. 67, XII. fiz. oszt. 59, XIII. fiz. oszt. 52, XIV. fiz. oszt. 46 és XV. fiz. oszt. 40 forint.

Amint látjuk, a fizetések jóval alacsonyabbak lesznek az 1938-as fizetésekénél. A családi pótlék augusztusban 6 forint lesz, szeptembertől 10 forint. A teljes nyugdíjak általában a fizetések 60 százalékát érik el.

Megmarad a családi pótlék, azonkívül a közalkalmazottak továbbra is részesülnek közlekedési segélyben és lakáspénzben. A ténylegesen teljesített munka után túlóra pénz jár. A székesfőváros tisztviselői és mérnökei továbbra is kapnak szolgálati pótlékokat. A mostanában túl magas vezetői pótlékok a fizetés 20-22 százalékára szállítják le. A fővárosnál egyébként az I. fizetési osztály az állami státusz II. fizetési osztályának felel meg. A polgármester te-

hát 380 forintot kap havonta. A többi fizetési osztályok az államihoz képest egyvel hátrább vannak.

A „Szabad Szó” című újság közölte a fenti részletezést a forintfizetésről.

Ezzel a tudósítással szemben a „Szabadság” című lap azt írja, hogy a köztisztviselők fizetéseket még egyáltalán nem állapították meg, de annyi bizonyos, hogy az

Pártközi értekezlet a politikai helyzet tisztázására

Budapesti sajtójelentés szerint a Baloldali Blokk végrehajtó bizottsága pénteki ülésén a külső-belső pártközi értekezlettel foglalkozva megállapították, hogy elsősorban a stabilizáció biztosításával kell foglalkozni és ki kell küszöbölni a politikai életből minden olyan mozzanatot, amely alkalmas arra, hogy a stabilizáció előkészületét megzavarja.

eddig tervek szerint a „Szabad Szó”-ban ismertetett fizetéseknek legalább a kétszereséről van szó.

Hasonlóképpen cáfolja a Szabad Szó közleményét a Világosság című újság, mely szerint illetékes helyen kijelentették, hogy a tisztviselők forintfizetése az említett közleményben szereplő fizetések összegénél sokkal magasabbak lesznek.

Pénteken délután a pártvezérek a köztársasági elnöknel folytatott megbeszélést és megállapították a pártközi értekezlet napirendi pontjait. Az értekezlet valószínűleg már ma, de legkésőbb hétfőn összejön a politikai helyzet tisztázására, amely keddre várható és azután sor kerülhet a nemzetgyűlés összehívására.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság átirata Nagy Ferenc miniszterelnökhöz

MTI jelenti: Nagy Ferenc miniszterelnök szombaton délelőtt Szviridov altábornagy aláírásával átiratot kapott a Szövetséges El-

lenőrző Bizottságtól. Szviridov altábornagy az átiratban arról értesíti a miniszterelnököt, hogy tekintettel a kormány határozatára,

rolni, de a probléma olyan világos, hogy erre nincs is szükség.

Amikor a vidék iparosításáról beszélünk, elsősorban Debrecenre gondolunk, amely ebben a vonatkozásban nagyon elmaradt. Itt a múltban virágzó gyárpár volt, a város periferiáján mindenütt füstöltek a gyárkémények, de éppen a centralizáció ölte meg a bekövetkezett gazdasági válsággal karöltve a debreceni gyárpárt és középipart.

A város gazdasági fejlődése

érdekében virágzó gyárpárt kell teremteni. Az előbb-utóbb jelentkező munkanélküliség csak így vezethető le. De még a város bevételei szempontjából sem a közömbös a kérdés. Földbirtokait elvesztette a város, tehát más közvetett jövedelemlőről kell gondoskodni. A város már most gondoljon a probléma megoldására s tájékozzódjon a gyárpár körében. Csalogassa ide a gyáralapításra hajlandó tőkét ingyen telekkel és más kedvezményekkel.

A békekötés békegalambja

vallamint a kormányzati koalícióba tömörült összes magyar demokratikus pártok egyhangú kívánságára, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tudomásul vette, illetve engedélyezte Sulyok Dezső nemzetgyűlési képviselő pártalakítását. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság a továbbiakban hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország Hollandiával, Norvégiával és Belgiummal felvegye a kereskedelmi kapcsolatait; és nincs észrevétel az ellen, hogy Magyarország és Svájc között helyreálljon a diplomáciai kapcsolat.

Károlyi és Benes megbeszélése

A cseh sajtó közli, hogy Benes és Károlyi Mihály beszélgetésén szóba kerültek az általános politika különféle kérdései, így azok, amelyek a Magyarország és Csehszlovákia közötti viszonyt érintik.

London: A londoni rádió közölte, hogy Károlyi Mihály pénteken délután Londonba érkezett.

Itt a trillió bankjegy

Kibocsátották az 1.000.000 B pengő trillió bankjegyeket.

Új tanulmányi felügyelőket neveznek ki

A nevelés demokratikus szellemének biztosítása végett a vallás és közoktatásügyi miniszter politikai és világnézeti szempontokból megfelelő tanulmányi felügyelőkre bizza az új tanévvel kezdődően az iskolák ellenőrzését és irányítását. Ezért az összes jelenleg működő tanügyi felügyelőket felmentik. Az új tanulmányi felügyelőket a demokratikus beállítottság, szakképzettség és az eredményes nevelői munka tekintetbevételével a Nemzeti Bizottság és a magyar pedagógusok szabad szakszervezetének meghallgatásával választják ki.

Romániában

eltörölték a halálbüntetést. A halálbüntetést első ízben 1938-ban vezették be a legionisták által alkotott tömeges politikai gyilkosságok idején. (MTI)

Atomerő bizottság

Az atomerő bizottság elvetette Gromikó javaslatát, hogy az Egyesült Nemzetek atomerő bizottsága lényegbevégő döntést 2/3 többséggel hozza meg. Az atomerő bizottság összehívta ülését ügyrendjének végleges meghozatalára.

Fotó Horváth
Simonyi-utca 1 b.

Utban van Debrecen felé 30 vagon szén — megoldódik az áramszolgáltatás kérdése

Dr. Molnár Győző rendőrfőkapitány szombaton délelőtt értekezletet hívott össze a rendőrségre, melyen megjelent Végh Dezső polgármesterhelyettes, Pataky József miniszteri tanácsos, Lőkös Károly a Világítási Vállalat vezetője és Tolnay Gábor rendőrszázados.

Dr. Molnár Győző rendőrfőkapitány erőteljesen kikélt az ellen az erélytelenség ellen, mely a világítással kapcsolatos kérdések megoldása körül Debrecenben tapasztalható. Ha a bányák nem adnak szénét csak élelmiszerért, akkor már régen ezen az alapon kellett volna elkövetni mindent, más városok is ezt teszik és máshol nincsenek is ilyen súlyos fennakadások. Ha 3-4 napon belül meg nem oldják Debrecenben a világítás kérdését, szabotálásnak kénytelen tekinteni azt, ami történik a rendőri úton fog eljárási, mert az ország egyik legnagyobb városát nem lehet villanyáram nélkül hagyni. A kábelnek beletegek halnak meg, mert áram hiányában nincs röntgen, nem működnek a gépek. Itt nem lehet hétszámra kutanni, keresni ki a felelős. Cselekedni kell azonnal.

Lőkös Károly a Világítási Vállalat vezetője hangoztatta, hogy a törvény köti a villanyüzem vezetőinek kezét. Nem tudnak szankciót alkalmazni azokkal szemben, akik bár lehetnek, nem hajlandók természetben fizetni a részükre szolgálított áramot. Egyes helyeken kikapcsolták ezeknek a készüléket, azonban éjszaka visszakapcsolták az illesztők. Egy 30 vagonból álló szénvontat Salgótarjánból utban van, lehet, hogy előbb, de legkésőbb hétfőre megérkezik.

Végh Dezső polgármesterhelyettes vállalta, hogy a szénvontat megérkezéséig biztosítja az üz-

mektől kért és lefoglalt szénből a szükségletet. Debrecenbe naponta beérkezik 10-15 vagon szén, azonban ugyanakkor, amikor a Világítási Vállalat szene elmaradt. Ezekből lefoglaltak, így a szénmennyiség megérkezéséig úgy, ahogy: biztosítja az áramot.

Sass (Világítási Vállalat) hangoztatta, hogy a Világítási Vállalat vezetése manapság teljesen szénkérdés. Ha a szénét biztosítja, bár a szabályok értelmében gépészmérnök lehetne a Villanygyár vezetője, azt akadálytalanul el tudja vezetni a jelenlegi vezetőség.

Dr. Molnár Győző rendőrszázados arra mutatott rá, hogy miután értesülése szerint a Világítási Vállalat gépei is meglehetősen elavultak, a jelenlegi helyzet nehézséges, a gyökéres megoldás a centraléba bekapcsolás jelentené. A püspök-ladányi — 35-40 kilométert kell kiépíteni ehhez a hálózatot — lenne az igazi megoldás.

Lőkös Károly ennek a megoldásnak műszaki nehézségeire mutatott rá. Idő kérdése az átszerelés arra az áramkörre, későbbi időben meg lehet valósítani a centraléba való bekapcsolását Debrecennek.

Az értekezlet zárószóiban Molnár rendőrfőkapitány ismételt felhívta a figyelmet a gyors, erőteljes intézkedésre a szénszükséglet biztosítása körül. Örméssel vette tudomásul azt a bejelentést, hogy kimutatás készül azokról az üzemekről és fogyasztókról, akik természetben tudnak fizetni és az így kapott természetbeniekből tudják majd fedezni a szénszükségletet. A megoldás azonban nem kéthet, mert Debrecen nem szabad napokra sem villanyáram nélkül hagyni.

Kilenc halálos ítélet, öt kivégzés

A Budapesti Népbíróság a Szent István körúti nyilasházban történt gyilkosságok 9 vádlottját kötélfal alá halálra ítélte.

Miután a kegyelmi tanács Go. rohovszky Sándort, Becker Emil, Krizsán Sándort, Schütz Józsefet, Barics Istvánt nem találta kegye-

lemre méltónak, a törvényszék udvarán szombaton délután kötélfal kivégezték őket. A többiek: Tisza Vilmos, Jeredicz István, Koláres Károly és Pintér Róza ügyében a kegyelmi tanács az íratot felterjeszti a NOT-hoz.

Hétfőtől kellő mennyiségű adójeget kapnát Debrecenben

A debreceni Kereskedő Társulat alelnöke Leitner Jenő a pénzügyminisztériumban tárgyalásokat folytatott különféle adójegekben. A többiek között szóváltott azokat a zavarokat, melyek Debrecenben az adójegek vásárlása körül tapasztalhatók. Különösen a kereskedőtársadalom nélkülözti itt az adójegeket, amelyek hetek óta kis és nagy címletekben nem kaphatók. Erre vonatkozólag a pénzügyminisztérium illetékes osztályának vezetője, Lánzy József min. tanácsos közölte Leitner Jenő alelnökkel, hogy az adójegeket a közönség az egész országban nagymértékben vásárolja

úgy, hogy újabb készleteket kellett előállítani. Több nyomda készíti az adójegeket. Amelyekből Debrecen szükségletének kielégítésére nagyobb mennyiséget küldenek Debrecenbe úgy, hogy az adójegeikért való küzdelem és sorbanállás, valamint az üzlekedés hétfőtől kezdve meg fog szűnni. Közölték még a pénzügyminisztériumban azt is, hogy az adójegeik érvényét július hó 31-én túl is kiterjesztették és akik ilyen meghatározású adójeget van, nem kell félniük attól, hogy lejártak, mert azok a beváltásig érvényben maradnak.

Adópengős árak engedély nélkül nem emelhetők

Az utóbbi időben több ízben előfordult, hogy egyesek az adópengőben megállapított árucikkek és szolgáltatások árát önkényesen feleremelték. Ezzel kapcsolatban illetékes helyen közlik, hogy ez az eljárás szabályellenes, mert az adópengőben megállapított árak az illetékes árhatóságok engedélye nélkül fel nem emelhetők. Az ezzel ellentétes magatartás a legszigorubb büntetés alá esik.

Felozlatott egyesületek

A belügyminiszter a következő debreceni egyesületeket oszlatta fel: Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete Debreceni Csoportját, a Debreceni Simonyi Polgári Lovászegyesületet, a Debreceni Repülő Clubot, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövet-

ségét (Debrecen), a Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége helyi csoportját (Debrecen), a Debreceni Vadásztársulatot, az Országos Tűzharcos Szövetség Debreceni Főcsoportját, az Egyetemi Altiszteket és Alkalmazottak Önszegélyező és Önképző Egyesületét (Debrecen), a Debreceni Kaszinót, a Gúti Vadásztársaságot (Debrecen), a Bocskai Tiszti Vadász és Vadvédő Társaságot.

A kunmadarasi per

A budapesti népbíróság szombaton folytatta a kunmadarasi vérengzésben vádlottak kihallgatását. Kálmán Balázs, Vona József, Vincze Sándor, Kóta Imre, Földvári Sándorné, K. Tóth Eszter vádlottak kihallgatásuk során részben beismerő vallomást tettek. A tárgyalást kedden folytatják.

Csokonai színház

Vasárnap, július 7-én délután 11 órákor
H a m v p i p ö k e
Mese operett. Fővárosi gyermekszínház.
Délután 4 órákor és este 7 órákor
A kis huncut. Operett 3 felvonásban.

A pécsi szénbányák átadása

A Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetsége és a magyar kormány között kötött egyezmény értelmében a Magyar-Szovjet Hajózási Rt tulajdonába vette át a pécsi szénbányákat.

A tanulóifjúság politikai nevelése

MTI jelenti: A tanulóifjúság politikai nevelésének, valamint politikai pártokban, illetőleg politikai jellegű egyesületekben való részvételének kérdésében Keresztury Dezső vallás- és közoktatásügyi miniszter felkérésére Nagy Miklós kultuszállamtitkár részletes és minden szempontot figyelembevevő rendelettervezet készítésén dolgozik. Az államtitkár ezt a demokratikus szellemi átképzést és a nevelés szempontjából oly nagy jelentőségű ügyet a kultúrpolitikus felelősségével és a gyakorlati nevelés körülményeivel vette tárgyalás alá. Belső munkatársain kívül a végleges döntés előtt bevonták az előkészítés munkájába a függetlenségi frontba tömörült pártok és az érdekelte ifjúsági szervezetek megbízottait is.

Megállapították a földadó pénzben való fizetésére a búza árát

A hivatalos lap pénteki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, mely a földadó pénzben való fizetésére a búza árazásmintái árát közli az illetékes pénzügyigazgatóságok területére. A debreceni pénzügyigazgatóság területére 900 adópengőben állapította meg a földadónak pénzben való önkéntes fizetése vagy végrehajtása során való lerovása esetére a búza árát 100 kilogrammonként.

Egyetemi Hét

A debreceni tudományegyetem kétheten a DEK Gessel, szeptember 10-én vagy október elején Egyetemi Hétet kíván rendezni Debrecenben. Az Egyetemi Hétben az összes magyar országgyűlési tagok és a debreceni kiadótestület is részt vesznek. A felelősöknek a Magyarországon ezután első ízben rendeznek Egyetemi Hétet. A DEK vezetői máris felvetik a kapcsolatot a többi egyetemmel az Egyetemi Hét rendezése ügyében. A tervük szerint irodalom, művészet, tudomány, sport stb. mind helyet kapna az egyhetes programban.

Egytől étel

A közlelmelés biztosítása érdekében a közlelmelésügyi miniszter a vendéglátóipari üzemekben az ételkezelés szabályozásának korlátozása tárgyában rendeletet adott ki. Ezek szerint vendéglátó ipari üzemben a hét minden napján legfeljebb háromféle egytőlét szabad készíteni és kiszolgáltatni. Egy étkezés alkalmával egy személy részére csak egy adag egytőlét szabad kiszolgáltatni. Hús és zsiradék felhasználása nélkül készült salátáknak, továbbá hal-, rák- és ökörszajsalátának, friss és aszalt gyümölcsnek kiszolgáltatása nem esik korlátozás alá. A rendelet ellen vétőket súlyosan büntetik. Kiseb esetekben két havi elzárás, vagy pénzbüntetés, súlyosabb esetben az iparigazolvány elkobozása is megkövetelhetik büntetés képpen.

Olaszország nem képes jóvátételt fizetni

Róma, július 6. Olaszország párisi nagykövete pénteken este egy újabb okmányt nyújtott át a négy külügyminiszternek, kiegészítve a már régebben átnyújtott memorandumhoz. A jegyzék rámutat Olaszország szabadságharcaira a szövetségesek oldalán és hangsúlyozza a kormányt az az álláspontját, hogy Olaszország nem képes a folyó tereléseiből jóvátételt fizetni. (MTI.)

— Időjárásjelentés: Mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél, további felhősödés, többfelé záporos, zivatar. A meleg mérséklődik.

Összetűzések Görögországban

Athén, júli. 6. (AFP) Görögországban mind nagyobb összetűzések fordulnak elő. Kilkis vidékén fegyveres csoportok kivégezték egy falu községi előljáróját. Anofa városában a munkásság négy óras sztrájkot rendezett. A kormány katonai erőszakteket küldött a rend helyreállítására. A felfegyverzett csapatok a csendőrség üldözése elől részben bolgár területre menekültek. Tricola mellett

a csendőrség heves küzdelmet folytatott fegyveres csoportokkal s ezek 14 halottat és négy sebesültet vesztettek. Pénteken este a honvédelmi miniszter s a vezérkar főnöke megbeszélést folytatott, hogy a katonaság és csendőrség együttesen lépjen fel. A rendőrmiszter gyilkossággal vádolta a kormányt és valamennyi kommunista vezető letartóztatását követelte. (MTI)

Hadisegélyek adópengőben

A népjóléti miniszter rendelete értelmében a hadisegélyeket folyósító községi előljáróságok az adóhivatal által kiállított csekkel fizetik ki a hadigondozottak illetményeit. Az adópengőben megállapított összegek kifizetése a legközelebbi postahivatálnál történik a napi adópengő szorzószámmal megállapított értékben.

A közlelmelésügyi miniszter

felhívja a gabonavásárlásra jogosult kereskedők, továbbá a malomok figyelmét a következőkre:

A MÁV július 1-től kezdődően kizárólag a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ szárazbélvezető fuvarlevélének felhasználásával vesz át terményt, illetve lisztet szállításra. A Terményhivatal által kiadott fuvarlevelek tehát érvényüket veszítették. A kereskedők és malomok fuvarlevéligénylésükkel forduljanak a vármegye székhelyén lévő Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ kirendeltségeihez.

A közlelmelésügyi miniszter a lakosság kenyér és lisztellátásának biztosítása céljából, hogy búzát, rozsof, kétszerest, valamint ezeknek emberi táplálkozásra alkalmas feldolgozási termékeit takarányozásra használják fel. A tilalom megszüntetése határáig terjedhet elzárásal bünteték, ha pedig a közlelmelés érdekeit súlyosan veszélyeztetik, 1 évig terjedhető fegyházbüntetéssel súlythatók. A szabadságvesztés büntetés mellett minden egyes esetben helye van a lefoglalás készlet elkobzásának.

Az általános iskolák

A gimnáziumokkal kapcsolatos általános iskolákat az évvégi beirások alkalmából a jelentkezők annyira megrohanták, hogy sok városi munkásnak és falusi földmunkásnak tanulni vágyó jó előmeneteli gyermeke a tanulók nagy létszáma miatt már nem volt felvehető. Ezért most a kultuszminiszter a gimnáziumokkal kapcsolatos általános iskolák 4 osztályos létszámát 50-ről 60-ra emelte fel és lehetővé tette, hogy az év végi beiratozások alkalmával kiharadott jó előmeneteli tanulók felvehetőek legyenek. Az így bevezetett létszámmelcsökkentés csak kizárólag ipari munkások és földmunkások gyermekei vehetők fel.

Rendelet

Szovjet katonai, ruházati, valamint mindenemű egyéb szovjet katonai felszerelési cikk forgalombahozatala tilos, a most megjelent kormányrendelet értelmében. Csak a szovjet katonai parancsnokságnak az illetékes magyar hatóság vagy szerv útján történő megrendelésére, az általa hozott, vagy e célra kiutalt anyagból állíthatók elő vagy dolgozhatók fel a fenti katonai cikkek.

A Gyermekekmenhelyi gyermekek fejadaja

A közlelmelésügyi miniszter már régebben elrendelt, hogy a gondozásba vett menhelyi gyermekeket a beszovaltatásánál saját gyermekeknek kell tekinteni. A népjóléti miniszter most tárgyalásokat folytat a közlelmelésminiszterrel arról, hogy a két éven aluli gyermekeket két gyermeknek tekintés és utána két fejadagot lehet visszatartani. A népjóléti miniszter felhívja azokat a gazdákat, akik ezekben a kedvezményekben részesülni akarnak, minél előbb jelentkezzenek a legközelebbi állami gyermekmenhelyre.

Terményes zsák
kölcsön kapható, esetleg
terményért eladó. Tanító-u. 11.

BICIKLI GUMI
MOTOR GUMI
la. vörös belsők, EMERGÉ
kőpenyek legolcsóbban
SOLTÉSZ Kálmán-tér 2.

Tildy Zoltánné Párisban

A párisi magyar követség fogadást rendezett Tildy Zoltánné tiszteletére. Az elnök hitvése nyilatkozott a párisi rádió magyar osztályának. Kijelentette az emberek között, hogy a világ közvéleményéhez fordultunk a magyar gyerekek érdekében és örömdetes eredményeket értünk el, bár az eredmények még nem kielégítőek. A franciákról azt a tapasztalatot szerzte, hogy becsületes francia munkások, hasznos polgárok lettek.

Újabb atombomba kísérlet

Blandi, amerikai altengernagy közölte, hogy a legközelebbi atombombakísérlet július 25-én lesz. A bombát a víz felszine alatti kisebb mélységben robbantják fel. A főpróbát, melyen valamennyi résztvevőnek kiosztják a kísérlet alkalmával játszandó szerepet, július 19-re tűzték ki.

S Z I N H Á Z

A KIS HUNCUT. — Nivótlan, ötlet és humorzegény operett. Bárminyre is igyekeztek művészeink tudásuk legjavát adni, a darab hazagos és széteső maradt. Színezeink derekas munkát végeztek, de a darabból a legnagyobb erőfeszítéssel sem lehet előadhatót kihozni. Nagy Béla Don Pedro-ja vérbéli alakítás. Mátyás Mária vonzó és hibátlan. Szabó samu humorával a vídám operettben mentett amit lehetett. Olan György epizódi szerepében ismét kitűnt magától. A bájoló és rövid lélekű szerepében tökéletes Pál Jutka Jók voltak még: Olan Klári, Deak Sántor, Fényes Mária, Értelmetlen, hogy az egyikéknél kitűnő kamara színész Kertész Sándort miért foglalkoztatják zenés operettben. Külön kell megemlítenünk Kocsa Klári 8 éves gyermek színészi alakját, aki három év felé közelebb a Csokonai Színházban, majd később Budapestre és a rádióban többször szerepelt. Az első felvonás utáni szünetben nek és táncosokkal gyönyörködtette és a következő gyermek előadókra szeretetteljes kedvességgel hívta meg a nézőket.

MOZIK MŰSORA

PETŐFI MOZGÓ. Új világsiker „Volga Volga” szerelmes, zenés, táncos vígjáték, új amerikai hirodó. Előadások: 4, 6, 8, vasárnap 10-kor is.

APOLLÓ MOZGÓ. A szerelem nem tréfa, Amerikai filmcsemege főszerepben: Irene Dunne és Robert Montgomery. Előadások: 4, 6 és 8, vas. és ünnepnap 10 órákor is.

METEOR MOZGÓ. „La Conga”. McKey Domay, Judy Garland. Új amerikai hirodó. Előadások: 10, 4, 6, 8 órákor.

— A francia alkotmányozó nemetgyűlés Revnaud volt miniszterelnök megbízólevelét, hosszabb vita után 298 szavazattal 132 szavazattal ellenében érvényesnek mondotta ki.

CEMENT
CSERÉP, TÉGLA,
MÉSZ és min-
denféle építő-
szaki anyag utal-
ványra.
BARTHA
fotólap, Ispartó-u. 3-b. Telefon: 261.

Az első golyóaltali kivégzés Debrecenben

Két halálos ítéletet hozott a debreceni népbíróság

Lunka Péter volt tábori csendőrmestert a halálos ítélet után két órával kivégezték

A debreceni népbíróság szombaton reggel 8 órakor folytatta Lunka Péter 54 éves volt tábori csendőrmestert, tisztalóci cigány és Soós Márton 32 éves volt zászlós, berettyóújfalui polgári iskolai tanár háborús bűnügyében a főtárgyalást. A péntek esti sok izgalom után zsúfolt teremben, de lényegesen csökkent feszültségű légkörben folyt a szombati főtárgyalás. Tizenhat rendőr és 8 fogházr hozta át a két megvasalt vádlottat a törvényszéki fogházból az Arany Bika dísztermébe és a vádlottak palja körül is négy fogházr és négy rendőr helyezkedett el.

Dr. Tomola Béla elnök a tárgyalás megnyitása után figyelmeztette a halgatóságot, hogy rendben, fegyelmesen viselkedjék, mert a pénteki tárgyaláson ez nem történt meg és most szigorúbb eszközökhez folyamodik.

Az első tanu Stulberger Dániel (H-nánás) volt, aki elárulta, hogy Novoszolban a kegyetlen motovás során őt Lunka Péter verte meg súlyosan, aki másokat is bántott nagy doronggal. Láta, amikor Rosenfeld László zsidó munkaszolgálatosnak az ujját késsel szurkálta meg, amikor az első főtárgyalásra nem tudta lehozni az ujjáról a gyűrűt. Soós azt mondta, de nem tudja, hogy verekedett-e.

Ezután váratlan fordulat történt: Soós jelentkezett az elnökkel és szenzációs bejelentést tett: Vallani kívánok — mondotta. — A tegnapi vallomással és tagadásommal szemben beismerem, hogy ott voltam a motovásnál és részt vettem a verekedésben is. Egy-két embert bántottam ütöttem, de nem olyan mértékben, mint a tanuk mondták. — A gyűrűt elvételéről a megkérdezéséről nem akar tudni. Azt tudja — mondotta. — hogy Lunka kegyetlen volt, azt is tudja hallomáshól a legenyesebb beszéde nyomán, hogy ismert partizánvadász volt. Nekem a parancsokat a motovásra és értékek elvételére Szigeti főhadnagy és Kiss Jenő főhadnagy adta azaz, hogy a ruha, élelem, gyógyszer a kórházak számára kell.

Majd Leer Ignác tanu hallgatta ki a bíróság. Őt Lunka ütötte, de látta Soóst is verekedni, különösen Ulmann utította. Láta, amikor a zsidó munkaszolgálatosok nagy gödröt ásáltak, ehbe temették később el a Lunka által összeszedett és kivégezt partizánokat.

Aszódi Mihály is a borzalmas kínzásokról vallott. Soós ütötte Ulmann.

Rosenfeld László tanu vallomása szerint Soós biztatta és ellenőrizte a csendőröket, hogy verekedjenek-e és kellőképpen-e. Őt Soós és Lunka is verte, orra betört, súlyos sérüléseket szenvedett. Soós elvette a borkabátját és bilgeri csizmáját is, Dávidot, aki később belehalt sérülésébe, Soós ütötte. Lunka szúrta az ujjába a zsebkésével, amikor a gyűrűt nem tudta lehozni.

Több tanu hallgatott még ki a bíróság, majd a perbeszédet következtek.

A perbeszédet során dr. Deák Sándor népbíró súlyos büntetést kért, mindkét vádlottat köztársasági halálbüntetés kiszabását indítványozta. A két védő az enyhítő körülményeket sorakoztatva felhosszabb tanácskozás után 1 óra után hirdették ítéletet a népbíróság: bűnösnek mondta ki Lunka Péter és Soós Márton vádlottakat folytatlagosan elkövetett háborús bűntettein s ezért Lunkát és Soóst

halálra ítélték. A népbíróság megállapította, hogy a két vádlott 1943 januárjában számos kegyetlenséget követett el a zsidó munkaszolgálatosokkal szemben: Novoszolban 40 fokos hidegben és esuklótatták őket, sok esetben ruhátlanul. Részesek voltak Dávid Zoltán, Ulmann Gyula munkaszolgálatosok halálának, Katz Jenő súlyos sérülésének. A népbíróság súlyosbítoának vette Lunkánál, hogy partizánvadász volt és sok ember halála terheli lelkét, míg Soósnál azt, hogy egyetemet végzett, művelt ember léte, zászlósi rangban követte el tettét és mint zászlós-nak módjában lett volna megakadályozni a kegyetlenségeket. A népbíró megnyugodott az ítéletben. Lunka és Soós kegyelmet kért.

A népbíróság ezután zárt tárgyaláson, mint kegyelmi tanács döntött a kegyelmi kérvények ügyében. A népbíróság Lunkát nem tartotta kegyelemre méltónak és az ítéletet azonnal végrehajtónak jelentette ki, míg Soóst felterjesztette kegyelemre a Népbíró. ságok Országos Tanácsához, amely majd később, külön foglalkozik az ügygel. Soósnál most nem hajtják végre az ítéletet.

Az ítéletet a törvény értelmében Lunkán két óra belül kell végrehajtani az ítélet kihirdetése után. Az ítélet végrehajtását délután 3 órára tüzték ki.

A kivégzés

Az ítéletet erős rendőri kíséret mellett az ügyészségi fogházba vették. Itt Soós Márton cellájában helyezték el, míg Lunka Pétert a siralomházba vitték. A halálraítelt utolsó kívánsága annyit volt, hogy ruháját és személyi dolgait négytagú családjának küldjék el kivégzése után. Az ügyeletes fogházőr 3 deci karkát és öt darab Magyar cigarettát adott Lunkának utolsó kívánsága teljesítése képen. Lunka feleségével kívánt beszélni, de az már nem tartózkodott Debrecenben.

Már három óra előtt nagy tömeg gyülekezett a Törvényszék épülete előtt és a dulakodások közepette jobban be akarták törni a fogház ajtaját és ablakait. A kivégeztést század tartotta fenn a rendet s a fogház udvarára csak a férőhelynek megfelelően engedték be a közönséget. Nőket nem engedtek be.

Negyed négy után két perccel vezették elő Lunka Péter halálraíteltét. Dr. Erdélyi József róm. kat. lelkész kísérte és látta el lelki vigasszal. A fogház udvarán elhelyezett asztalnál ültek a népbíró és a népbíró. A város részéről dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok jelent meg. Óvári népbíró olvasta fel

a halálraítelt előtt a népbíróság ítéletét, majd dr. Deák Sándor népbíró az ügyészség nevében átvevte a halálraíteltet. Gasztonyi Kálmán leartóztató intézeti alezredek parancsára Lunkát a golyófogó előtt felállított faoszlophoz vezették és odakötötték, majd a szemét bekötötték. Ezután a fogházróság kivégző szakasza egész

Türelmet és fegyelmességet a pénzügyi átmenet utolsó napjaiban

A stabil pénzre való átmenet legkritikusabb napjait éljük. Még tíz nap van hátra addig az időpontig, míg a forintra való átszámítás hivatalosan publikáltatik, — majd megjelennek a várva-várt forint pénzek.

Addig is nagyfokú türelmre és fegyelmességre van szükség. Ez kívánatos a közönség részéről is. Az utóbbi napokban bizony a közönség egyrésze idegesen és türelmetlenül viselkedett adópengő betételek kiváltásánál, vagy betételénél. A fokozódó tolongás, a nagy bőség több helyütt ingerült jeleneteket váltott ki. Sokan igazságtalanul a pénzügyi intézeteket, illetve tisztviselőket okolták. Pedig erre semmi alap nincs. A pénzintézetek tisztviselőikara megfizetett erővel dolgozik reggeltől késő éjszakáig, hogy a közönséget kielégítse. Ha sok a várakozás és a torlódás nagy, az nem órajtuk múlik. A dolgok sima menetét a közönség higgadt és fegyelmessé magatartása nagyban elősegít.

A cséplőgép kereset és cséplési munkabérek megállapítása

A városi termelési bizottság a vitás esetek elkerülése céljából tájékoztatja az érdekelteket a legújabbban az évre megállapított cséplőgépkereset és munkabérek feltételeiről:

A gabonaművek (búza, rozs, árpa, zab, köles) béréséplésének olvégzéséért követelhető cséplési rész magánjárógépeknél: 1. ha az üzemenyagot (tüzeltanyag, vízhorlás stb.) a cséplető gazda adja 5 százalék; 2. ha az üzemenyagot a béréséplő gondoskodik 6 százalék. Nem magánjáró, (húzatós) gépeknél: 1. ha az üzemenyagot (tüzeltanyag, vízhorlás, stb.) a cséplető adja és vonatásról is gondoskodik 4,5 százalék; 2. ha az üzemenyagot a béréséplő adja, de a vonatásról a cséplető gondoskodik 5,5 százalék; ha az üzemenyagot és a vonatásról is a béréséplő gondoskodik 6 százalék. A megállapított béréséplési rész legmagasabb és legalacsonyabb résznek tekintendő, ettől eltérő béréséplési részt követelni, vagy elfogadni nem szabad.

Ha a béréséplő szalmatolvonót, (elevátort) is alkalmaz, a béréséplés az előbb meghatározott cséplési részhez felül további 0,5 százalékkal. Ha a gazdálkodás tanyarendszerben folyik és a cséplőgépek vonatása a nehezebb utó viszonyok miatt, vagy nagy távolságok miatt csak jelentékenyen nagyobb üzemenyag felhasználásával, illetőleg költségekkel történik, a magánjáró gépeknél minden esetben a nem magánjáró gépeknél pedig ott, ahol a vonatásról a béréséplő gondoskodik, az alap béréséplési részhez további 0,5 százalék számítható fel.

Olyan esetben, amikor a cséplető gazda nem kötetli kérése, valamint akkor is, ha a cséplésre szánt gabonaműveket csak a cséplés alkalmával vonatja a cséplőgép mellé (u. n. vonatból való cséplés) a megállapított cséplési részhez további 0,5 százalékkal magasabb rész számítható.

Közös szűrt terület használati díja és a szák használati díja külön felszámítható.

A forgalmadót a vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet értelmében a cséplési százalékon kívül fel kell számítani.

A béréséplést végző gépekhez szerződötött munkások (munkás-csapat) részére a szabályszerűen kötött munkaszerződés alapján járó munkabért (részbér) a béréséplő a béréséplési százalékhöz külön hozzászámítja.

Amennyiben a cséplőgép kiszolgálására alkalmazott u. n. etetők járandóságát a béréséplő fizeti, az a béréséplési részhez külön hozzászámítható.

A cséplőgép műszaki felügyeletére szerződötött gépész és fűtő fizetését a béréséplési részből (gépkeresetből) kell fizetni.

Ha a munkások a részükre megállapított százalék keretén belül vállalják az etetők fizetését, úgy külön felszámításnak helye nincs a cséplető részében.

Amennyiben a béréséplő fizeti az etetőket, akár munkás-csapat van a gépnél, akár összeségies (kalács) útján cséplenek, az etetők fizetését a munkáltszám arányához viszonyítva külön kell felszámítani.

közeli lépést Lunkához s Gasztonyi Kálmán vezényszava hangzott el a nagy csendben:

— Tűz!
A négy lövés egyszerre törött el s a következő percben Lunka öszserogyva bukott a földre. Dr. Korpássy László tisztifőorvos és dr. Rudas Imre orvos megállapították a halál bekövetkezését, mely egy perccel belül következett be. Az ítélet végrehajtása után a megjelent közönség éltette a Népbíróságot.

Ez volt az első golyóaltali kivégzés Debrecenben.

Leghelyesebb, ha a munkások keresetével együtt számítják ki és mérik ki a részüket.

A cséplési munkára vonatkozóan a munkabérmegállapító bizottság az alábbi munkabérek megállapította meg: cséplés és kazalozás együttes munkál (ideértve a polva és eselleg törek kazalozását, továbbá a zsákolást és a magtárba hordást is) fejében élemezés nélkül járó részes munkabér elevátort használat mellett a legkisebb 5 százalék, a legnagyobb 5,5 százalék; elevátort használat nélkül a legkisebb részes munkabér 5,5 százalék és a legnagyobb 6 százalék.

Élemezés mellett a cséplési részben 6 kg. búza, vagy más elcséplést termény azonos egyenértékű mennyiségével eszikken.

A cséplőmunkásoknak, úgyszintén podgyászaltnak a hét végén, vagy a munka bevégezésével a lakóhelyüktől a munkahelyük és a lakóhelyre visszaszállításáról, — ha a távolság 3 km-nél nem nagyobb —, a munkáltató (gazda) köteles gondoskodni.

Ha a cséplőmunkások a munkahelyen esztaanak, részükre a munkáltató gazda tisztja, egészséges és világos hálóhelyet köteles biztosítani.

A cséplőgép mellett alkalmazott etetők munkabérét felérésben a munkáltató gazda, felérésben pedig a cséplőmunkások fizetik.

Részes munkásként a géptulajdonos azt alkalmazza, akat akar, eelében a munkásokkal megkötendő szerződéseket a munkaközvetítő hivatalnál feltétlenül be kell mutatni hitelesítés és záradékolás végett. Elnök.

Közbeszólás

E hasábkon két évtizeden át síkraszállunk az üldözöttek védelmében, bátran harcolunk a fajörület ellen, emiatt magunk is üldözöttek szenvedtünk. Ez a múlt ad jogcímet arra, hogy nyíltan és őszintén szót emeljünk és tiltakozjunk az olyan utcai jelenetek ellen, melyek pénteken este a népbírósági tárgyalás után lejátszódnak. Két-háromszáz főnyi tömeg akarva megróhanni a fogházba visszakereséért vádlottakat és meg akarta lincselni azokat. A kísérő rendőrök és fogházőrök kétszer is kénytelenek voltak riasztófelvételeket leadni és így távoztartani a támadókat.

Megértjük az emberi ékeseredést, megértjük azt az érzést, mely megtorlás után kiált az átölt szenvedéseket és gyalázatoságokért. Azokat a kegyetlenkedéseket, amelyeket a szóban forgó bűnper vádlottjai elkövettek, minden jóérzésű ember melyen elítéli. De a büntetés és megtorlás egyedül és kizárólag a törvényes rend, a törvényes igazságszolgáltatás keretén belül érvényesülhet. Az utca nem lehet bíró, tönceg nem hozhat és nem hajthat végre ítéleteket. Az erőszak uralmából elég volt. Eliteltük azt a letűnt fasizta időkben. Eppen ennek az erőszaknak vannak áldozatai ezer és ezer számra ama társadalmi rétegből, melynek egyes tagjai pénteken este lincselni akartak. A lincselés is erőszak. Ezt is elítéljük. Menjen minden a maga törvényes útján. A demokrácia rendje azt is megköveteli, hogy efféle önkényeskedések se fordulhassanak elő.

A vádlottak a törvényes eljárás során elvették méltó büntetésüket és elveszik a bűnösök a jövőben is. Egyéni bíráskodásokra, utcai erőszakosságokra nincs szükség, sőt veszélyes analógiák teremtésére alkalmas. Mindezekért ismételtan hangsúlyozzuk, minden oldalon és minden esetben tartsuk tisztelőben a törvényes rendet!

Sütődét
keresek bérbe. Berendezéssel vagy anélkül, vidéken is. "Sütőmester" jellegre.

ELADOK-VESEK hálósobát, úrisobát, kombinált butort, konyhát, zongorát, írógépet, varrógépet, férli és női bundát, ruhákat, sparbeltet, kályhát. MEZEI öszeros Vörösmarty-utca 12. szám.

Aranyért, esztétért, briliánsért magas árat ér el **Stassik Lajos** ókereskedő, Piac u. 54.

A Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ M. SZ.

a 2330/1946. ME. sz. rendelet alapján megalakult a Futura, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a Hangya egy részének és a Terményhivatalnak egybeolvadásából.

A szövetkezet egyrészt az a hivatalos szerv, amely a Közellátási Minisztérium megbízásából a kijelölt terménykereskedők működését irányítja és ellenőrzi, másrészt a terményértékesítés terén közvetlen vásárlások útján áll a termelők rendelkezésére.

Debreceni Kirendeltsége is megkezdte működését. PIAC UTCA 69. szám alatt, a volt Terményhivatal helyiségében. Telefon: 427. Hivatalos órák 9—13 óráig.

Ezutan is kérjük a kijelölt kereskedőket, hogy új nyomtatványokért a legsürgősebben jelentkezzenek.

Ez nem kitalált mese...

Írta: Fáy Fischer Andor

A múlt év őszén New Yorkból Pittsburgba utaztam. A vonat zsúfolt volt, mint rendesen. Katonákkal, tengerészekkel.

Mellém egy katona került. Ujságom olvasásának befejezte után elkérte azt. Aztán, mikor átfutotta, beszélgetni kezdett. Elmondta, hogy szabadságon volt, nem régen érkezett tengerentúlról és szabadságának letele után csapatához utazik.

Pár szót feleltem neki, mire feltette a kérdést:

— Milyen nemiségű ön?

— Magyar vagyok — feleltem.

Utítársam erre hirtelen a karomba markolt, felugrott helyéről, hirtelen nem tudtam, mi történt vele.

— Ha maga magyar, akkor az Isten küldte utamba.

Elmondta aztán, hogy Németországban szolgált, ahol megismerkedett egy magyar lánnyal, megszerelte és az a szándéka, hogy feleségül is veszi. Míg szolgálatban volt, felesége meghalt, gyermektelenül özvegyen maradt. A polgári életben a pensylvániai vasút alkalmazottja volt, jól keres. Azért örült, hogy velem találkozott, mert egy bajtársa közvetítésével levelet kapott a leánytól és nem tudta eddig a magyar levelet lefordítani, így nem tudta, mit írt az neki. De azt is elmondta, hogy van egy barátja, annak is hasonló az esete. Az is megszeretett egy magyar leányt, az is kapott ugyanolyan úton, mint ő levelet és az se tud a magyar levéllel mit kezdeni, mert eddig nem találtak magyarra, aki lefordította volna azt nekik.

Mondtam, hogy szívesen rendelkezésükre állok, ha elküldik, lefordítom nekik a leveleket. Pittsburgba érve elbűsűztem Jimmy Motzertől — ez volt a neve — és újra megígértem neki, ha elküldi a levelet, lefordítom.

Két nappal később repülő postával levelet kaptam. Feladónaként Rahps Donahue katona volt jelezve. Nem tudtam, ki lehet és mit akarhat tőlem. A levelet felbontva, aztán mindent megtudtam.

Ő az a másik katona, aki szintén Németországban hagyta a szívét. Megszeretett egy magyar leányt — és akit egy pillanatra se tud felejteni. Megírta, hogy mikor parancsot kapott a Németországból való visszaindulásra: meg akart szólni, hogy ott maradjon szíve bálványja közelében. És mellékelte a levelet, ami egy bajtársa közvetítésével jutott hozzá és aminek lefordítására kért. Egy szerelmes leány valómása volt a levél. Egy hontalan szerelmes leányé, aki nagyon szeret egy fiút.

Lefordítottam a levelet és visszaküldtem azt Donahue káplárnak.

Két nap múlva új levelet

* Fáy Fischer Andor a háborút megelőző időkben itt élt Debrecenben, a Tiszántúli Függelék Ujságnak volt főszerkesztő tulajdonosa, majd midőn Budapestre költözött, lapunknak volt fővárosi tudósítója.

Divat cipőt
Vágó Zoltán
cipőüzletéből.
Fiac-a. 33. Széchenyi-u. sarok.

kaptam. A fiú vallomását. Megírta, hogy a leány levelének alapján esetleg nem láthatok tisztán és így úgy érzem, hogy kötelessége megmondani nekem, hogy ő a legtisztább szerelmemmel van Emmy iránt — így hívják szerelmét — akit feleségévé akar tenni, amint erre mód lesz és egy pillanatra sem hisztem, hogy egy katona és egy hontalan leány futó kalandjáról lenne szó. Megható, ahogy ez az amerikai fiú írt nekem arról, mennyire másként viselkedett, mint ilyen esetben történni szokott.

Arra kért, segítsék neki, hogy az Emmyjével a levelezést fenntarthassa, kutassam fel, mert úgy tudja, abból a faluból, ahol ő hagyta, elment. E semmi más nem tud a lányról, csak azt, hogy Emmy a neve és Debrecenből indult el.

Nehéz ügygel álltam szemben. Levelezési lehetőség még nem volt. Nem tudtam mást írni a fiúnak, csak azt, hogy amint levelezési lehetőség lesz, írok Debrecenbe Szigethy Gyula barátomnak, a Debrecen főszervezőjének és őt kérem meg, közölje a leány arcképét lapjában és így talán akad valaki, aki nyomra vezet és megtaláljuk Ralph Donahue káplár szerelmét.

A fiú állandóan érintkezett velem, epedve várta az időt,

amikor megkezdhetem az akciókat.

Az első levelek egyikével írtam Szigethy Gyula barátomnak Debrecenbe, de válasz nem érkezett. Talán nem ért hozzá levelem.

A fiú folyton érdeklődött, tudok-e már valamit, nehéz volt a nemleges válaszokat írnom.

Két héttel ezelőtt újra írt: megcsináltatjuk a lány arcképéről a metszetet, küldjem el Budapestre több újságnak és próbáljuk más módon is keresni a lányt.

Azonnal írtam neki: mindent megteszek, amit csak tudok, hogy boldogságához segítsém.

És ma: új levelet kaptam tőle. Boldog, amilyent csak egy szerelmes férfi írhat, — aki megtalálta szerelmét.

Megírta, hogy levelet kapott szíve választottjától, akinek neve Molnár Emmy és Debrecenben van már, Zrínyi utca 21 szám alatt él.

Massachusetts állam egyik kis városában Wellesley-ben, egy amerikai fiú arra készül, hogy amint ennek lehetősége lesz: Magyarországra, Debrecenbe induljon, feleségévé tegye Molnár Emmyt és elhozza onnan.

A fiú szorgalmas, becsületes amerikai munkás ember, aki mindent meg fog tenni, hogy a sok megpróbáltatáson keresztül Molnár Emmy nagyon boldog legyen...

Az egyetemeken képezik majd ki a testnevelő tanárokat

A debreceni napok alkalmával Debrecenben tartózkodott dr. Mező Ferenc miniszteri tanácsos, a berlini szellemi olimpiász győztese, ami most a kultuszminisztérium testnevelési osztályán tölt be jelentős szerepet. Debreceni tartózkodása alatt nagyszerű előadásán kívül megtekintette a sportlétesítményeket, hogy azok továbbfejlesztése és kiépítése végett a megfelelő állami intézkedéseket tegyék, de ugyanakkor nagy propagandát fejtett ki a sportkultúra, testnevelés jövő feladatainak megvalósulása terén is.

Mező Ferenc kitűnő ismerője úgy a régi, mint a mai Debrecennek. Pontosan tudja, hogy kik voltak azok a múltban, kikre a magyar sport, a sportkultúra mindig büszke marad és kik azok, akikre most is számíthat. Debreceni tartózkodása alatt sok érdekes kérdéssel tájékoztatta az illetékeseket, éppen úgy, mint az érdeklődőket.

— Egyik legnagyobb problémája — mondotta —, a most felállított általános iskola sportja, az általános iskolában a testnevelői oktatás megszervezése. Az új általános iskola a régi négy, illetve hat elemi és négy polgári és középiskola egyesítéséből áll majd, városban és faluban egyaránt nyolc osztályos lesz az általános iskola. Utána lépnek a diákok a felsőbb középiskolába. Több ezer új tanárra lesz szükség. — Tanfolyamokon most képezik

a tanítókat és tanárokat, hogy az általános iskolákban majd taníthassanak. De különösen sok új testnevelő tanárra lesz szükség és ezt a szükségletet a Testnevelési Főiskola nem tudja kielégíteni. Ezzel kapcsolatban — mondotta Mező miniszteri tanácsos — az a terv, hogy az egyetemeken, így a debreceni egyetemen is, a testnevelés rendes tantárgy lesz és a hallgatók éppen úgy megszerezhetik ebből a szakból is a képesítést, mint a latinból, vagy a történelemből, sőt lehet valaki tanár fizikából, számtanból és ugyanakkor testnevelő szakból is. Így egyszerre sok képzett testnevelő tanárt kapnának az iskolák és ezek a tanárok más tantárgyat is taníthatnának a testnevelésen kívül. Erre vonatkozólag már rendkívül előrehaladtak az előkészítő tárgyalások. Az a terv, hogy a testnevelő tanárokat egy gyors talpaló tanfolyamon gyorsformál módon képezzék ki, ilyen formában nem helyes.

Majd arra vonatkozólag tett érdekes megállapításokat a miniszteri tanácsos, hogy az általános iskolában mékénppen történjen a testnevelés. Az alsóbb osztályok az elemi iskolának felelnek meg, itt inkább csak játékok töltés ki a heti két vagy három testnevelő órát, játékosan mozogjanak, szórakozzanak a gyerekek. Ezáltal kedveljék meg a testnevelő órát, a sportot, a tornát, a sportszerű játékokat és ez vol-

na az előnevelés a későbbi rendszeres sportoktatásra, amelyre az ötödik és az utána következő osztályokban kerülne sor.

A sportkultúra fejlesztése rendkívül fontos — hangoztatta — különösen Debrecenben, ahol az érdeklődés, a fogékonyság csökkent és sokkal kisebb, mint például Sopronban, vagy más helyeken. Itt a társadalom minden rétegének összefogó nagy propaganda munkájára van szükség.

Ha a falvakban, kis város-

Debrecen határában a termés egyharmada le van aratva

A város termelési bizottsága Szűcs János elnöke alatt tegnap ülést tartott amelyen a ernény betakarítási kérdéssel foglalkoztak.

Tudomásul vették, hogy vasárnap 11 órakor a Bika dísztermében gyűlést tartanak a cukorrépa termelők. A gyűlésen Szemző Béla a Cukorrépa Termelők Országos Szövetkezetének kiküldöttje tart szakbavágó előadást, amire a termelőbizottság felhívja az érdekelteket figyelmét.

Megállapította a bizottság, hogy Debrecen határában a termés egy harmad része le van aratva. A középfokú mezőgazdasági iskola, mely aratógéppel rendelkezik, átiratot intézett a bizottsághoz, hogy az inézet növények részére tanulmány és gyakorlati szempontból engedje meg a géppel va-

sokban szakszerű testnevelési oktatás lesz az általános iskola és képzett szaktanárok közreműködésével, akkor a magyar vidék hatalmas tárházából igen sok östehetséget lehet kibányászni, tömeget és minőséget egyaránt, ami a magyar sport, a sportkultúra feltételén nagy fejlődését segíti elő. És erre a demokratikus magyar állammak úgy küli, mint belföldi szempontból nagy szüksége van.

lő aratást. Ez a munka senkinek a kényerét, vagy részesedését el nem veszi s pusztán tanulmányi célokat szolgál. A termelő bizottság az engedélyt megadta az iskolának, mely így részt vesz az aratáson.

A bizottság tagjai bejelentették az ülésen, hogy a város határában a kertmivelésre kiadott földek, amelyeket magánosok és intézmények kaptak, nincsenek kellőképpen megművelve. A kapálást elmulasztották, a dudva teljesen ellepte a földeket. A termelő bizottság azokról, akik így elhanyagolták a művelésre szánt földeket, 1947 évre elveszi és más érdemesebb egyéneknek adja ki. Az illetők a beszolgáltatásokon felül az adót fizetni kötelesek, a többi termény birtokukban marad.

Lebontják a történelmi múltú Látóképcsárdát

A balmazújvárosi út mentén meredezik magszitta, fakó falával a Látóképcsárda az út szűrke porában. Ma még ott áll a júlusi dapsugár patakzó aranyában, mint elviharzott nagy idők tanúja, nyekergő, kenetlen kerekű szék. Kerek panaszos muzsikával húznak el előtte. Néhány nap múlva azonban megkezdik bontását és éltűnk az országút mentén emelkedő épület.

HONNAN SZÁRMAZIK A LÁTÓKÉP ELNEVEZÉS?

Az épület még a VIII. században készült. Egyik falán egykori feljegyzések szerint embernagyságú festmény állt, amely nagy férfialakot ábrázolt. A kép jobb szeme üres volt és magát a festményt ki lehetett fordítani, mint egy ajtót. Az 1800-as évek elején a betyárok ide rejtőztek, ha jöttek a pandúrok. Ezenkor eleven emberi szem került a kép jobb szemé helyére, mely látott, figyelt szemmel tartva a pandúrokat. De nemcsak a betyárok rejteke volt a csárda, hanem sokan bújtak itt meg az 1848-49-es szabadságharc üldözöttjei közül is.

A Látókép nevet innen kapta az épület, melynek másik nevezetessége az, hogy küszöbe egyvonaltalpaló tanfolyamon gyorsformál módon képezzék ki, ilyen formában nem helyes.

PETŐFI A CSÁRDÁBAN.

Irodalomtörténeti vonatkozása is van a Látóképcsárdának. 1844 telén, amikor Debrecenből gyalogszerral a Hortobágyra ment a költő, itt pihent meg, nyugot mulatva Szabó nevű bérlője a csárdának minden vendégnek megmutatta a székét, amelyen a költő állt, a sajátkezű felírást a falon. Egyébként innen indult aztán a Hortobágyra, ahol az ottani csárdában írta első népdalát, a „Hortobágyi korcsmárosé” kezdetűt.

A csárda padlóját ebben az esetben dőben téglázták ki, a tulajdonos mutogatta is a vendégeknek az egyik téglát, melyen a Debrecen felírat mellett az 1844-es évszám is be van vésvé, illetve égetve.

A szabadságharcok folyamán hadszíntér is volt a csárda környéke, ütegekkel innen lötték a Köntöskertet.

A lebontásra kerülő csárda bér-

lőjének fia, Szabó Gábor balmazújvárosi korcsmáros elmondotta: hogy a Látóképcsárda épülete magsziv, emberderék vastagságú falakkal rendelkező építmény, melynek falait nem rongálta meg a történelmi idők vihara, csupán a cserepeit zilálta meg a háború. A hozzátartozó földeken új gazdák vetésel szőlőkentek aranylő kálászba. Kívánatos lett volna, hogy a csárdaépület megmaradjon, mert éppen a balmazújvárosi és hortobágyi út nyelvében van. Ha a híres hidvárosok újrán életre kelnek, a szomszjas torkú vásárokok bizonyára megpihenhének ódon falai között, amelyek a nagy költőt és a centennáriumaéhoz közeledő szabadságharc számos üldözöttjét fogadták be egykoron.

Debreceni memorandum

MTI jelenti: Nagy Ferenc miniszterelnök újjában ismét számos memorandumot kapott amelyeknek aláírói tiltakoznak az egyházat ért támadások és a felekezeti iskolák megszüntetésének terve ellen. Ilyen memorandumok érkeztek a miniszterelnökhöz Debrecen városából, valamint a budapesti katolikus diákok szülei-ből alakult vallásos szövetségtől is és azonkívül még sok más helyiségtől.

Rádiót a falvakba

A világháború pusztításai következtében a falvak rádiókészülékei jóformán teljesen tönkrementek, vagy megsemmisültek. Most aztán süket a falu. Így a hírek kezölőutakon, torzulva kerülnek a fülükbe. Hiányoznak az időjárásjelentések és a misztikus hírek a rádióhírvény közvetítésében a falvak és tanyák névvel nehezebben kapcsolódik bele a művelődési közösségbe és az őt különösen érintő mezőgazdasági szakoktatások is meghallgatatlanná hangzanak el.

A kormányknak ezen a bajon a leg-sürgősebben kell segítenie. Nem szabad a dolgozó és nehezséggel küzdő parasztságot huzamosabban kirakoztatni azokból a gazdasági és művelődési előnyök-ből, melyeket számára eddig a rádió biztosított. Parasztságunknak minél előbb rádiókra van szüksége. A kormány kötelessége, hogy megfelelő áron minél több rádiót juttasson a falvak és tanyák népének.

Olcsó szandálokat
Pástinál, Rózsa-u. 2.

Az Ön szállodája Budapeston ismét a **CORVIN** az elismert és polgári szálloda. Budapesti szívében: VIII., Csokonay-utca 14. a Nemzeti Színház mellett.

Teljes kényelem — Hűd és meleg folyóvíz a szobákban. — Kitűnő figyelmes kiszolgálás. — Fürdőszobák.

Divatcipő
ujdonságok
JAKUS-nál
Kossuth-utca 1.

Teljes üzemmel dolgozik a pénzverde Békegalamb, búzakalasz, Kossuth Lajos képe lesz az új ércpénzen

Összesen 300 munkás dolgozik a pénzverdében, amelynek gépeit legnagyobb részben sikerült megmen-
tenni. Ezidőszakban 12 órák üzemi-
mel dolgoznak a pénzverdében. —
Vannak itt olyan szakmunkások,
akik még Kőrmöcbányáról jöttek
el 1918-ban és magukkal hozták a
régieket is. A munkások ne-
hez és felelősségteljes munkájukat
a legnagyobb lelkiismeretességgel
látják el és nem fordult elő, hogy
az értékekben hiány lett volna.
Az olvasztóknál, ahol óriási a hő-
ség, nem ritka az olyan munkás,
aki húsz éva egrfolytatásban áll
ugyanazon a helyen.

A pénzverde a múltban jóvátel-
telre is szállított és most a teljes
üzemmel igyekszik a leggyorsab-
ban kiverni a szükséges különféle
fémpenzeket, amelyekből 1, 2, 10,
20 filléres, továbbá 1 és 2 forintos
aluminium és ötförintos ezüstpén-
zek kerülnek forgalomba. Az 1 és
2 filléres fémbe és horganyból, a
10 és 20 filléres aluminiumból és
bronzból verik. A szükséges nyers-
anyag teljes egészében rendelkezé-
sre áll, úgyhogy a kellő mennyi-
ségű fémpez — 70 millió forint
— idejében a kormányzat rendelkezé-
sére áll.

Az 1 és 2 filléresre csak
számjelzések vannak, a 10 filléres
hátsó oldalán békegalamb látható,
a 20 filléresen három búzakalász,
akután az évszám: 1946. Bp. és a
kürjelzés: Magyar Állami Váltó-
pénz. Az ötförintoson Kossuth La-

jos domborművü profilja látható
1802—1894 évszámokkal, a túlsó
oldalán a pénz jelzése: 50 forint,
1946. Bp. A pénzek gyors számolá-
sára egy új, szellemes készüléken
történik, amely ha ezer darabot
vizsgál át, magától csönget. Ez a
gép Mendrei József pénzverdei fő
tiszt találmánya. Az elkészült és
többször átvizsgált pénzeket azután
súly szerint le is mérik. Egy
hatalmas mérleg koszába hal-
mozzák fel az ezüstpénzeket,
amelyből 8000 darab egyforintos
11.956 gramm súlyt képvisel. A
daraboknak tehát minőségileg és
súlyra is pontosan meg kell lenniük.

Ahogy az aluminium és ezüst-
pénzt, ugyanúgy aranyérméket is
ki tud verni a pénzverde meglévő
tökéletes gépeivel. Ha ilyen pénz-
ek előállítására kerül sor, úgy a
súlyt századgrammra is ellenör-
zik és az elkészült darabokát ös-
ször lemérik a legfinomabb mérési
eszközökkel. Míg a pénzverde
Budapesten áll, még nem ke-
rült sor aranyérmék előállítására.
Amikor a Bethlen kormány áttért
a pengőre, próbaképpen kivertek
ugyan 10 és 20 pengősöket, azon-
ban a próbadarabokat is megse-
misítették. A pénzverde üzeme
ezidőszakra még az új magyar
közválasztási érdemrend ötféle
rendjeleink előállításával is fog-
lalkozik és az egyetem részére is
ver ki emlékérméket.

A forint múltja

Amikor a magyar ember gond-
jainak megoldását úgyszólván
egycsapásra oldandó meg a gazda-
sági megerősödés, az úgynevezett
stabilizáció — nem érdektelen rá-
mutatni a várva-várt forint, az
augusztus elsőjével minden ház-
tartásba betoppán megkönnyeb-
dés hírnökének, a szilárd új ma-
gyar pénznek a múltjára.

Mindezenre a forint szó és az
ahhoz fűződő emlékek igen jó ér-
zékeket idéznek fel az idősebb nem-
zedékekben, mivel a forint nem
kevesebb, mint 80 esztendő múlt-
ra tekint vissza. Legeredetibb szü-
letési ideje még régebb, mert egye-
nesen Florenzben való, s nem rö-
videbb múlttal bír, mint még évszázad-
ok ezelőtt. Itt először aranypénzt ér-
tetek alatta, mivel Florenzben
233 gramm súlyú, 18 és fél karátos
aranyból 72 arany forintot
vertek.

Ebből lett később a rajnai, —
vagyis rénes forint, amely már
nem aranyból, hanem csak ezüst-
ból készült. A rénes forint 60 kraj-
cár értéket jelentett s a délnémet-
országi államok és az osztrák bi-
rodalom által használt ezüstpénz
volt.

1857-ben aztán közelkerült hoz-
zárnk a forint, mert ebben az év-
ben létesítette a bécsi pénzzsövet-
ség az osztrák értékű forintot,
amelyből 45 darab kitért 50 gr.
ezüstöt, száz krajcárra osztott.
Vertek 8 és 4 forintos aranyérmé-
ket is, amelyeknek akkor is nagy
értéke volt.

A forint múltjában aztán ismét
fordulópont következett, mert az
osztrák értékű forintot megszü-
ntette a koronarendszerre való át-
térést, amely még közelebb esik
idősebb atyáinknál emlékezetéhez.
Erre 1892-ben külön törvényt je-
lent meg s a múlt század végéig
érvényes pénz volt az úgynevezett
„ezüstforintos”, amelynek kétko-
roma volt az értéke. A 8 és 4 fo-
rintos aranypénzeket ugyan kivon-
ták a forgalomból, de helyüket el-
foglalta az annyira becsült — az

aranyat akkor is becsülték, nem
csak most! — 20 és 10 koronás
aranyérmék. Az Osztrák Nemzeti
Bank, amely 1818-ben alakult és
az úgynevezett osztrák értékű fo-
rintot kibocsátotta, 1878-ban át-
alakult Osztrák-Magyar Bankká
és pontosan 100 esztendőig, 1918-
ig működött.

Az első háború után alakult
meg a Magyar Nemzeti Bank,
amely aztán az első háború vál-
sága után 1925-ben életre hívta
kül. és belföldi tőkével, 30 millió
aranypengő alaptőkével az új pénz
nemét, — amely azóta egyfolytá-
ban tart, — 1946 augusztus 1-ig.

Isten veled „aranypengő”, Isten
veled „adópengő”!

Hozzon új jóvendőt a 89 évvel
ezelőtt bevezetett és most feltá-
masztott forint!

Téglástól Karcagig befejezést nyert a múút kijavítása

Az államépítészeti hivatal a
napokban fejezte be a Nyiregy-
háza—budapesti múút hajdú-
vármegyei szakaszának újjá-
építését. Ez a fontos országút
a háborús események alatt any-
nyira tönkre ment, hogy az
autók és szekerek csak nehe-
zen tudták áthaladni rajta. A
közlekedésügyi minisztérium
intézkedésére még a múlt év
végén megkezdtek a munkála-
tokat, de három hónappal eze-
előtt a legnagyobb erővel lát-
tak hozzá, hogy a múút újjá-
építése minél előbb befejezést
nyerjen.

Hajdúvármegye határától,
Téglás községtől a Karcag
előtti apavári hidig 60 kilomé-
ter hosszúságban készült el az
út 5 kilométer kivételével. Ezt
a szakaszt az aratási munkála-
tok befejezése után fogják
rendbehozni. Az út tehát átse-
li egész Hajdú vármegyét s
olyan tökéletesen hajtották
végre az újjáépítést, hogy a
gépkocsik 100 kilométeres órán-
kénti sebességgel is haladhat-
nak rajta, akár csak a béke
idők alatt.

A nagyszabású útjavítási
munka elvégzéséről az állam-
építészeti hivatal vezetője je-
lentést tett a város közigazga-
tási bizottságának.

Néhány mezőgazdasági kívánság

A történelmi 30 éves háborút
időszakban meghaladó az a há-
borús időszak, mely az 1914 évvel
kezdődve ma is tart a természeti
viszontagságok, együtt eredmé-
nyezte azt, hogy a debreceni és
Debrecen környéki földműveléssel
foglalkozóknak letett pénze alig
kerül. De ha a nagy biztasásra
egyikük-másikuk csekély tőkét
valamelyik pénzintézetbe „dó-
pengő betétre elhelyezte, ameny-
nyben az nem kerék 10.000 adó-
pengővel osztható összeg, vagy
10.000 adópengőnek alatta van,
ahhoz könnyveléstechnikai okokból
hozzá nem juthat.

Most, amikor a természeti-
sok mellett a gazdaságban szükség
ges áruk számokban kifejezve alig
elérhető magasságban járnak,
azok megszerzéséhez igen sok
szor a kicsiny, apró betétekre is,
szüksége volna annak az osztály-
nak, mely a termelés szolgálatá-
ban nagyobb forgótőkét a fenn-
forgó viszonyok és súlyos körü-
lmények között gyűjteni, — meg-
tartani nem tudott. Méltányolni
való, hogy az ilyen kisbetétek
pénzükhöz hozzájuthassanak más
okokon kívül azért is, hogy jövőre
kedvük el ne menjen a pillanat-
nyilag feleslegesnek mutakozó
összegeknek pénzintézetben elhe-
lyezésétől.

A mezőgazdasági lakosság haj-
naltól hajnalig dolgozik. Akár-
hárszor a hajnal jövelele munká-
ban találja és az esthajnal multá-
val sem térhet nyugovóra. Így
szervezte sokkal erősebb táplál-
kozást kíván, mint azoké, akik a
napnak harmadát, negyedét töltik
testi vagy szellemi munkával. —
Látzat szerint a közlelemezési
rendeletek nem méltányolják ezt
elégé s nem veszik figyelembe
megfelelően, hogy a mezőgazda-
sági lakosság jóformán kizárólag
kenyér és tészta él.

Nyomatató lónak nem szokták
bekötni a száját, — régi mondás
szerint. S ma, mintha kenyérelá-
tás tekintetében háttérbe szorulna
az év minden napján jóformán a
kenyér előteremtésén fáradozó
földművelő nép, kifejtett munkás-
sághoz mérten aránytalanul.

Nem irigyl ez a társadalmi osz-
tály azt a 250 kiló kenyérgabonát,
amit a cséplőgép tulajdonosok a
10700—1946. K. M. sz. rendelete
5 paragrafusára szerint a háztartá-
sukhoz tartozó minden szemé-
lytlen kenyér és liszt szükségleteik
kielégítésére felhasználhatnak, azt
a 15 q vagy ennél nagyobb meny-
nyiséget sem sajátják, amit a
gép keresetéből tulajdonosafuk mi-
nden külön engedély nélkül, vagy
engedéllyel gépjavítási célr, visz-
szatartva szabadon értékesíthet-
nek, de viszont azt kívánják, hogy
a földdel különböző formában fog-
lalkozók se legyenek kizárólag
200 kiló kenyérmag 90 százalékos
örletésére szorítva.

A mezőgazdasággal foglalkozás
szellemi és izomerő kifejtést kí-
ván. A korpacibere, a korpacke-
nyér lehet jó győftőeszköz is
gyomorbaajosoknál, de nem arra
való a korpa, hogy izomerőt fej-
lesszen, ami nélkül semmiféle for-
mában nincs mezőgazdálkodás és
nem is lehet. A korpa hatását na-
gyon jól ismerik nemcsak az ál-
lattenyésztők, hanem az állattar-
tók is, de nem izomerő fejleszté-
sére használják.

A géptulajdonosok a maguk egy
két hónap megfeszített munkájuk-
kal, — bár legtöbbször a piaci élel-
miser beszerző helyekhez köze-
lebb vannak, mint a földművelés-
sel foglalkozók, — az említett el-
bánásban helyesen részesülnek. —
Viszont jogosan kérhetők vélik
a debreceni és Debrecen környéki
mezőgazdasági érdekeltek azt,
hogy a kiadott arató és cséplőréz
a beszolgáltatás teljesítésébe be-
számítható legyen annyival in-
kább, mert a közlelemezési köny-
vítését szolgálja ez is.

Ha ez nem történik meg, f élni
lehet, nagyon sokan lesznek, kik-

nek a mostani természetviszonyok
mellett, a természetben való mun-
kabérek, házi és gazdasági szük-
ségletük kielégítése után, a be-
szolgáltatásra úgy sem marad ka-
lászos terményük. De ha még a
beszolgáltatást ügyvel-bajjal tel-
jesíthetik is, a közlelemezési ren-
delet nem egészen világos rendel-
kezése folytán a szükre szabott
fejadag mellett ott lappanghat a
dézsmá réme is, mely a kenyér-
magvakat pénzért vagy más for-
mában megszerzőkre már is áll.
Ha ez bekövetkeznék, akkor a me-
zőgazdasági munkásság és cseléd-
ség hely állni nem tud. A mező-
gazdasággal foglalkozók, a múlt-
ban, mikor zsír és hús doigában
nem úgy voltak elerésztve, mint
ma, hanem — amint sokan szeret-
ték mondani — húst hússal ettek,
akkor is körülbelül 3 q kenyér-
magot fogyasztottak fejkenként. —
De hiába is a kiörlés 90 százalé-
ra, ha a jószág ellátására nem
lesz korpa, kisruca nevelés, ma-
lactartás, tehénfejés nehezen kép-
zelhető el malomporral, korpa nél-
kül. A korpat a lisztből a gazdál-
kodással foglalkozóknak a saját
hasuk rovására is ki kell venni,
mert különben a réven kétesen
megnyert a vámon biztonság el-
vész. Sültet korpas kenyér, de
nem lesz baromfi, malac, ásitoz-
hatik a tejátvevő, tej hiába vára-
sa miatt. Mindez a jövőbeni köz-
lelemezést súlyosan érintheti.

Egyébként is, mikor az öröle-
tő kenyérsült az öröleto termény
„tisztaságyát” becséssel megállá-
pítani, nem a malom fizet reá.

A mezőgazdasági termelők kí-
vánsága nem más, min hogy a
szükreszabott fejkvóta helyett, az
elvéleg hirdett szabad rendelkezé-
sés alapján saját céljaikra épen a
nyerendő korpar, való tekintettel
is a fejkvótánál nagyobb mennyi-
ségeit örölethessenek meg, ha a
beszolgáltatás után még maradna
terményük és azt lisztként értéke-
síthessék. Ma, midőn tanulók, ta-

A kiosztott földek telekkönyvezése

Debrecen és Hajdú vármegye
földhöz juttatott parasztaéga élénk
figyelemmel kíséri a földreform
utolsó fejezetét, a megkapott föld-
nek telekkönyvileg nevére való át-
írást. E téren a vármegyei föld-
birtokrendező tanácsnál hatalmas
munka folyik már hosszú hónapok
óta. A telekkönyvi átírás gyors
ütemű kisse hátráltatja az ezt
megelőző műszaki művelet, amely-
nek oka a mérnökhány. A föld-
birtokrendező tanács már több íz-
ben kért a mérnöki munka meg-
gyorsítására kellő számú szakem-
bert, de csak most teljesítette a
kormány ezt a kívánságot. Új ren-
delkezés érkezett a Tanácshoz,
amely intézkedik a műszaki műve-
let egyszerűsítéséről, hogy a leg-
rövidebb idő alatt mód adassék a
kiosztott földbirtokok telekköny-
vezéséről.

A vármegyei földbirtokrendező
tanácsnál dr. Szerdahelyi Ernő táb-
labró a következő felvilágosítást
adta a „Debrecen” munkatársá-
nak:

— Az új földtulajdonosok telek-
könyvezése most a legfőbb gondja
a vármegyei tanácsnak. Sok a
munkánk e téren, de hisszük, hogy
ez év végére be is fejezzük. Kö-
rültekintő és alapos loltot kell el-
végeznünk s ehhez idő kell. A ne-
hezén már túl vagyunk, hiszen
több községben már meg is törté-
tek az átírások. Most készültek el
a hajdúbüszörményi és a földesi új
gazdák ügyiratai, melyeknek a te-
lekkönyvi hivatalhoz való áttele-
folyamatban van. Ugyancsak kész
az alsójózsai, hajdúmánási és pü-
spökádányi telekkönyvezés mun-
kája is. Sajnálattal kell megállá-
pítani, hogy vannak egyes községek,
amelyeknek földbirtokrendező bi-

Tudja már?

Piros szelepgumi,
garantált jó ragasztó.

Piros belső
felelősséggel, minden
méretben.

KATZ Piac-u. 60
Szombaton az üzlet zárva.

mitők, tanárok, tisztviselők, ipari
munkások éppen ellátásuk érdeké-
ben vállalnak aratási és cséplési
munkát s ma d ordóvágást és tus-
kózást, méltánytalan volna meg-
tagadni tőlük, hogy maguk és cs-
ládjuk élelemezését feljavíthassák,
mikor a rendelet arra is módot
nyújt, hogy akeinek mezőgazdasá-
gi munkás igazolványa van, „min-
den további igazolás nélkül” vá-
morlésre jogosultaknak kell telente-
ni. Egész évben talán felé sem né-
zett a mezőgazdaságnak, nem
hogy aratott, csépeit volna, talán
évekkel ezelőtt volt alkalma hoz-
zájutni ilyen igazolványokhoz s
most, midőn éppen valami könnyű
vérű pályán van, megelőzi az or-
vost, aki valamelyik gazdálkodó
családban évtizedek óta kezel a
család összes tagját. De a gazda
öt terménytel nem fizetheti s így
vámörlet nem lehet szemben az-
zal, a kollegájával, aki a mezőgaz-
dasági alkalmazottak és ezek csalá-
dtagjaiknak gyógykezelésére szer-
ződtetett orvos. Lehet ez a rendé-
let tévedése, de méltánytalanak
tetszik a kisgazda családokkal
szemben.

Debreceni.

Cipők, szandálok, csizmák
elkészítését hozott anyagból,
valamint cipőfelsőrész-
készítést vállalok élelemért is
LIENER SÁNDOR
cipész és cipőfelsőrészkesztő
Bajcsy Zsilinszky-utca 35.
(volt József királyi herceg-utca)

Mielőtt arany, ezüst,
brillians ékszerét
eladja,
mutassa meg
Szelecsényinek Sas-
u. 2.

Debreceni
TELEFONKÖNYV
ismét kapható a
„DEBRECZEN” kiadóhivatalában.

Bors Kálmán és Zsibrita Flórián

műlakatosmesterek vasipari
műhelye, a Városi nyomdával
szemben levő és a Büszörmé-
nyl útból nyitó

Kalotaszeg-utca 7. sz. alatt.
Elvállal minden a lakatos
szakmába vágó munkát, to-
vábbá Wertheim páncél pénz-
szekrények és úszároncsok
kasszák nyitását, javítását, át-
alakítását, mindennemű kul-
csok készítését teljes szavatós-
ággal.

Megjelent az általános iskola továbbfejlesztése tárgyában kiadott rendelet

A vallás- és közoktatásügyi miniszter július 1-én aláírta az általános iskola továbbfejlesztése tárgyában kiadott rendeletet, amely szerint 1. az 1946/47 iskolai évtől kezdődően a gimnáziumok és polgári iskolák II. osztálya helyett az általános iskola VI. osztályát, 2. azokban az általános iskolákban, amelyekben az 1945/46-os tanévben általános iskola működött és az I-IV. osztályban az osztálytanítás és az V-VI. osztályban pedig szakrendszer szerint való tanítás megvan, illetve biztosítható, a népiskola II-III-VI. osztálya helyett az általános iskola II-III-IV-V-VI. osztályát, 3. azokban a népiskolákban, amelyekben az

1945/46 tanévben általános iskola nem működött, de az I-IV. osztályban osztálytanítás, az V-VI. osztályban pedig szakrendszer szerint való tanítás személyi és tárgyi feltételei megvannak, illetve biztosíthatók, a népiskola I-VI. osztályát meg kell nyitni.

A rendelet intézkedik az eddig már működő általános iskolák továbbfejlesztéséről. A rendelet és annak végrehajtására irányuló intézkedéseket tartalmazó útmutatás, valamint az általános iskola tantervezetét és óratervezetét, az életbelépő rendelet és az ehhez fűzött tájékoztató a Köznevelés legközelebbi számában jelenik meg.

„Mi, kilométerek százezrei és egy vérbe-tűzbe borult emberöltő távlatán át is magyarok maradtunk!”

Azóta, hogy utolsókat lobbant a nagy világháború tüze és elcsúszott a háború öt világrészt felverő lárámája, mint testvéri üzenetek, ismét röpködnek a levelek az Óceánon túlról a hazai magyarság felé. Hat esztendő elcsúsztatás szorongó aggodalma ömlik a sorokból.

Érdekes levelet kapott Sánta Győző debreceni cukrászmester New-Yorkból Varga L. volt debreceni lakostól, aki 20 esztendeje él kint az Egyesült Államokban s mint cukrászsegéd dolgozott két helyen a két évtizeden át.

Varga László 93 éves idős apjáról és három testvéréről érdeklődött első levelében, akikről 1939 — a háború kitörése — óta nem kapott hírt. Azóta mind a négy hozzátartozója meghalt, anélkül, hogy erről az Amerikában élő családtagját értesíthették volna.

A kivándorolt debreceni cukrászsegéd leveléből egyik nagy amerikai lap kivágott cikke hullott ki, mely 28 éves fiának, Varga K. László hűstettéről számol be regénybeillően érdekes részletekkel. A fiatal debreceni fű az amerikai repülőknél szolgált végig a háborút. Egyik úttörője volt a B-29-es Super-erődök repüléseinek az Indiában és Kínában létesített bázisokról. Mint az óriásbombázó ágyusa elsősk között repült át. Hat ötven kalibres repülőgép volt gondjaira bízva. A Japán elleni légi offenzívában Osaka fölött két japán gépet elpusztított, amikor ezek támadást kíséreltek meg. Összesen 35 küldetést végzett, 404 órát töltött csatározásban, 150 órát pedig Indiából Kínába való repülésekkel. Már 300 csataóra után megkapta a Distinguished Flying Cross kitüntetést és még négy kitüntetést szerzett. Osztaga pusztította el a Yawata acélműveket a japán főszigeten.

Mindig érdekelnek a hazai események — írja Sánta Győzőnek Varga —. Moziban láttuk, hogy mit tettek a barbár németek. A Dunába roskadt hidak, a rommá lőtt vár láttára eláll az ember szívére. Rettenetes pillanat számunk

Ballon kabát
férfi ruha
női kabát
szövet
bélésárú

Vágó Sándor
Piac-u. 33. Széchenyi-u. sarok.

ra ez a viszontlátás: belesűrűsödik minden fizikai és lelki veszteségünk. Szörnyű, hogy mindenképpen keresünk valamit, ami nincs többé s amihez valami kedves emlék fűződik, fiatalságunknak egy-egy felejtéhegyet mozzanata. Rosszul esik látnunk a sovány, megkínzott, elerőtlenedett embereket.

Másik amerikai levél a szépen kiépülő szellemi kapcsolatok bizonyítéka az itthoni és az amerikai magyarság között. A Károlyi comp. Erdélyi nagy detroit-i nyomda és könyvkiadó vállalat a közelmúltban létesült első magyar szellemi munka szövetkezettel, az Irodalmi és Kulturmunka Szövetkezettel teremtetett összeköttetést magyar könyvkiadványoknak amerikai terjesztésére. Antológiák a magyar irodalomból, a magyar élet képei, a magyar irodalom és tudományos élet értékes alkotásai kerülnek általa az amerikai magyarság olvasóasztalára és már folynak a tárgyalások a magyar szellemi élet angol nyelvű ismeretetéséről, kiadványok megjelenítéséről, amerikai magyar filmgyár és hangfelvételgyár megvalósítására, valamint magyar nyelvű hangjátékok, ismeretterjesztő előadások, hangképek anyagának amerikai magyar leadók rendelkezésre bocsátására.

Vadas Árpád, a debreceni KASE intézője, a lelkes régi kiváló sportember révén erőteljes akció folyik az amerikai magyar sportkapcsolatok felvételére. Vadasnak, aki aktív sportmunkássága mellett, mint a közölesen meginduló „Sportkönyvtár” kiadója is dolgozik a magyar sport érdekében, széleskörű összeköttetése van annak amerikai magyar sportkörökkel s ezek révén azon fáradozik, hogy mielőtt arra alkalom kínálkozik; amerikai túrát kössön le magyarországi labdarúgó csapatok, köztünk debreceni egyesületek számára.

Kilométerek százezreit így nyújtanak magyar szívvel segítő, baráti kezét a háború viharától megtépázott, porbasújtott itthoniaknak az amerikai magyarok, akiket valamilyen keserves vándorútra dobott a mostoha magyar élet, elűzött a földjük s akik ma mégis csak szerető aggodalommal tudnak felélni fordulni és egész lelküket tükrözik az egyik amerikai magyar leveléből idézett alábbi sorok:

— Mi kilométerek és egy vérbe-tűzbe borult emberöltő távlatán át is magyarok maradtunk. (p-us.)

A KISGAZDA PÁRT HIREI

Az iparos tagozat választmányára vasárnap délelőtt 10 órakor a párt, szervezeti tanácskozási ülésében értekezletet tart.

A női tagozat csütörtökön délután 5 órakor taggyűlést tart a párt-szervezet nagyertermében.

Csütörtökön délután 5 órakor a női tagozat taggyűlést tart. Beszámoló a budapesti vezetői értekezletről és dr. Szemes Miklós tart előadást.

A Kisgazda Párt vezetőségének köszönete

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt debreceni és Hajdú vármegyei szervezetének vezetősége őszinte köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik hozzájárultak a Párt június 30-án megrendezett aratóünnepélyének sikeréhez. A vezetőség ezúton mond köszönetet Hajdú vármegye és a debreceni kisgazdapárti szervezeteknek, férfitagjainak, asszonytagozatának, a Független Ifjúság leány és fiú tagjainak, valamint a Független Kisgazda Párt Kinizsi Torna Egylet tagjainak őszinte munkájukért. Ugyancsak elismerését és köszönetét nyilvánítja a pártvezetőség Szabolcs és Bihar egyes községeinek, amelyek népes küldöttségekkel méltóan képviselték vármegyéjüket és fáradságot nem ismervé eljöttek a debreceni nagy találkozóra.

A vezetőség meleg dicséretben részesíti a debreceni párt-szervezet női tagozatát, amely hetekig tartó munkájával nagyban hozzájárult az Aratóünnep sikeréhez. A Független Kisgazda Párt elnöksége ezúton is kifejezi azt a meggyőződését, hogy a közös munkával megrendezett debreceni Aratóünnep, amely impozáns méretekben megmutatta a város és a vármegye társadalmának törekvését a gazdasági fejlődés, a város és vármegye magyar népének a tisztá demokrácia jegyében felépítendő Magyarországiért vívott küzdelmünkben.

Magyar köszöntéssel:
A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt debreceni és vármegyei szervezete.

A debreceni zsidóság gyásznapja

Most két éve, hogy a német erőszak következtében a magyarországi zsidóságot elhurcolták és a különböző haláltáborokba kivégezték. A debreceni zsidókat vívó vonatok július 9-én értek Auschwitzba, ahol megérkezésük után gázkamrákba kerültek apák, anyák és ártatlan emberek ezrei, akik a fastiszta örület vértanúinak számítottak. Az életben maradt debreceni zsidó társadalom e napon mély gyászal emlékezik meg az elhunytakról, melyben őszinte részvételt osztozik a város egész közönsége.

A volt Munkaszolgálatosok Szövetsége a következő programmal tájékoztatja tagjait a július 9-i gyásznapra ünnepségekről. Reggel 9 órakor gyülekezés a Kápolna utcán (sz. templom udvarán, ahonnan zárt rendben kivonulás a temetőbe. 10 órakor gyászünnepély a temetőben, a meggyilkolt munkaszolgálatosok síremlékének felavatása.

Délután 5-ker gyászistentisztelet a Deák Ferenc utcai (sz. nagytemplomban).

Egyben felhívja a Szövetség Debrecen város zsidó lakosságát, hogy a jelzett napon teljes munkaszünettel gyászolják meggyilkolt testvéreiket.

H I R E K

34 fok meleg

mérték tegnap dében Debrecenben arnyékban! A nagy nyári lényegül hőség már hetek óta tart. A nap szinte szünet nélkül ontja sugarait.

Mint az időjárásjelentés közli, várható a meleg csökkenése és kladós nyári záporok jövedele valószínű.

Bárcsak bevalna a jóslat!

Egy adópengő július 7-re 12 billió pengő

— A város földigénylő bizottsága felhívja az összes bizottsági tagokat, hogy f. h. 8-án reggel 8 órára a Városháza I. em. 40. sz. szobájában tárgyalás véget pnto sam jelenjenek meg. Siposs Gábor sk. elnök.

— Tasnady Nagy András, volt képviselőházi elnöknek büntérgyalása június 15-én kezdődött.

— Kedden reggel 9 órakor Budapesti I. hullámhosszán a debreceni Máv. szimfónikus zenekar játszik. A kitiűő zenekart Tózsér József karnagy vezényli. Az egyes számokat Timár Ia, a debreceni közönség egykor kedveltje énekei.

— Terjed a tenyészbenáság. Az újból megindult lötenyészéssel kapcsolokban a tenyészbenáság is újból nagyobb mértékben jelentkezik. Ezért a földművelésügyi kormányzat szükségét látta rendszabályok alkalmazásának. Több, veszélyeztetett községből a földművelésügyi miniszter megfigyelési kerületet alakított, amelyek keretében erélyes óvintézkedéseket lehet alkalmazni.

— A debreceni vonaton két fiatalok lány épőt lopott Krizbaj Antalné debreceni lakostól. A rendőrség elfogta a tetteseket, akik beismerő vallomást tettek. Elmondották, hogy a cipőjüket tartalmazó hátizsák elvesztett utazásuk alatt és ezért loptak másik cipőt.

— Internálják a mezei lopások elkövetőit. A belügyminisztériumból megérkezett a rendelet, mely lehetővé teszi, hogy az elharapózt mezei lopások elkövetői ellen közigazgatási úton eljárjon a rendőrhatalóság. A jövőben a mezei lopások internálással büntetj a rendőrség.

— Budapestre helyezte a belügyminiszter Gáspár Imrét, a hajdúvármegyei rendőrfőkapitányt 3rszemélyzeti parancsnokát. A budapesti főkapitányságnál Gáspár Imre, mint a gazdasági hivatal főnöke nyert beosztást.

— Tengeri liszt kiosztás. Ertesíti a Közélemezeti Ügyosztály a város ellátatlan lakosságát, hogy a július hó 8-ára és 9-ére szóló élelmiszerjegy 99-es és 100-as számú szelvényére 15—15 (tizenöt-tizenöt) deka tengeri lisztet szerezhetnek be a fűszerkiskereskedőknél. A tengeri liszt fogyasztói ára 15 ezer adópengő. Július hó 8-án és 9-én a Tenti jegyszelvényekre konyerét kiszolgáltatni nem szabad. A pótkonyerjegyek 189-es és 190-es számú szelvényeire sem konyerét, sem tengeri lisztet kiszolgáltatni nem szabad.

— Felhívja a közellátási ügyosztály a jóléti intézményeket, hogy július hó 10-én, szerdán reggeltől jelentkezzenek a részükre küldött UNRRA halkozervek átvétele végett a városházán az I. em. 28. sz. szobában.

**Arany
Ezüst
beváltás**

ENGEL ékszerésznél
a Benyáts áruházban.

Gyapjúért jó szövetet,

kartont és inganyagot eséről vagy magas áron vásárol, tollat hasonlóan. Horoséghórt, nyulat, görényt, mindenféle vadbort legmagasabb áron veszek és nyersbort készítek cserélek

ROBICEK BERNAT
Debrecen, Miklós utca 5. sz.
Telefon: 277

* Szilágyi Eszter nőiszabó és Nagy László textilkereskedő jegyesek.

* Kovács Ella és ifj. Szűcs András jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

* Tajthy Rózsika és Tóth Miklós jegyesek.

— Abel János virágkertesnek és Debreczeny Lajos címestőnek a június 30-iki aratóünnepély körül kifejtett ereményes és fáradságot nem kímélő munkájáért a Kisgazda Párt vezetősége őszinte köszönetét fejezi ki.

A megyei löispán nyilatkozata

Kifogás tárgyává tettelet a mustani negyedévi jóváértéki beszoigaltatás elosztása. A tárgyi igazság kedvéért meg kell jegyeztem a következőket:

A vonatkozó rendelet előírja, hogy a közellátási miniszter által a megyékre kivett kontingenst az egyes községek között a közellátási kormánybiztos osztja meg. E megosztás a kormánybiztos diszkrecionális joga. E negyedévi megosztásnál is ezt az elvet követtem. A községek és megyei városok vezetői az értekezleten oda nyilatkoztak, hogy a szarvasmarhaki-velést szántóterület után kell megjelteni. Az elvet általánosságban el fogadták, azonban Hajdúszámon és néhány aszalykört szenvedett és egyéb okból is mérséklést kért. Így kaptam mérséklést Hajdúszámon (1945. évi erős igénybevétel, Tetetlen, Nádudvar, Batmazujáros (aszály és jégkár) Püspökágyás (szarvasmarhák állomása) 2—5 mázsa hus suly mérséklést. Az így fennmaradó 12 mázsa hus sulyt a többi községre kellett hártítani. Mivel az elosztás diszkrecionális jogom lévén, elsősorban azokat a községeket terheltem meg vele, amelyek az elmult év folyamán egyben-másban a beszoigaltatásnak nem tettek eléget. Mivel Mikesperes az elmult esztendőben a kenyérgabona és kukorica beszoigaltatásnak átlagosan 12 százalékon tett eléget, a kötelező tejbeposigaltatásból pedig egyáltalában ki sem vette a részét, egy liter hivatalos tejet be nem szolgáltatott ebben az esztendőben, a többi beszoigaltatásnak rendszeren eléget tövö községekkel szemben lett volna a méltánytalanság ha az így keletkező sulyhiányt rájuk hártottam volna. A vonatkozó közellátási miniszteri rendelet is előírja, de rendelkezéseimben nyomtatékosan felhívtam a községi elöljáróságot, hogy a szulybeszoigaltatásnak elsősorban azokat a szarvasmarhákat vesgyök igénybe, melyek után tejbeposigaltatást a tulajdonosok nem teljesítettek. Kollektív felösségre vonatkozó ninos szó, legteljebb a beszoigaltatásnak rendszeren eléget tövö községek iránti méltányosságról. Ezt pedig a terhek viselésében való egyenlő részesedés érdekében vállalni kell. Pártérdek érvényesítéséről ninos szó, előttem tisztán a vármegye egyéb községei által teljesített kimutatások feleltek és ennek az alapján történt a mérséklés, illelőleg a kontingens megállapítása. Az az állítás, hogy a tejbeposigaltatást elmulasztó községek kontingensét feletemek, kijelentésem félreértése. Egyéb iránt ezt az elvet a néhány beszoigaltatás hanyagult teljesítő község kivételével, az értekezlet többi községei mindnyájan elfogadták.

BALOCZ ISTVÁN

löispán.

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Ezúton köszönik meg mindazoknak, akik felejtéhegyen felelőlegem, jó édesanyánk temetésén megjelentek és mélyesleges fájdalmunkban osztoztak. Leövey-család.

Tegnap számunkban megjelent gyászrovatban közölt Gráf Lujza gyermekét helyett testvérei gyászolják.

Kósa Gyula

pénzügyi főfelügyelő

46 éves korában elhunyt. Temetése kedden 4 órakor lesz a díszravatalozó terem ből a róf. egyház szertartása szerint. Gyászolják: felesége (sz. Kósa Gyuláné, Végő Borbála; gyermekei: Kósa Csaba és Levente valamint testvére, édesanyja, sógora, a kiterjedt rokonság. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Lakás: Eötvös utca 112. sz. Gebauer temetkezési vállalat.

A magyar vasút 100 éves évfordulójának megünneplése Debrecenben

Mához egy hétre, július 14-én lesz a magyar vasút 100 éves fennállásának évfordulója.

1846 július 15-én nyitották meg a Pest—Vác közötti vasúti vonalat és vitte a főváros közönségét az első gőzvontatású mozdony Váczra, az akkori viszonyok mellett óriási, — több mint 30 kilométeres sebességgel. Azóta a vasút behálózza az egész országot és eljuttatta a kultúrát a legtávolabbi falvakba is. Mint a gazdasági élet létkető ere az életet, a fejlődést, a demokratikus haladást szolgálja.

Debrecen vasúti társadalmának egész napra kiterjedő ünnepeivel áldoz a nagy évforduló emlékének. Kora reggel zenés ébresztővel nyitja a napot. Délelőtt a Déri Múzeum előadótermében ünnepi beszámolót tart, melyen a vasút 100 éves történetét, műszaki fejlődését és az újjáépítés titáni harcait mutatja be.

Délután 3 órakor a DVSC pá-

lyán nagyszabású sportbemutató lesz, melyen a helyi vasutasok legjobb atléta mellett az országos hírű birkózók és öklözők, valamint nemzetközi viszonylatban is smertnevé tornászok szerepelnek. Érdekes labdarúgó mérkőzés fogja színessé tenni a műsort.

Este, az Arany Bika dísztermében ünnepi hangverseny várja a város közönségét. Itt a helyi és fővárosi ének és színművészek mellett az állomási forgalmi szak. szervezet ismert szímfonikus zenekara és a műhelyi Egyetértés országshírű 100 tagú énekkara is szerepelni fog. Timár Ila, Sallay Margit énekszámai mellett Thuróczy Gyula és Fényes Márta színművészek prózája felejthetetlen élményt ígérnek.

Műsor után reggelig tartó tánckövetkezik. Jegyek kedvezményes áron elővetelben 11-től az Arany Bika halljában és a helyszínen válthatók.

Ma is, holnap is emelkedik a vasúti jegy ára

Mától, vasárnaptól kezdve a vasúti jegy árának megállapításánál új rendszer lép életbe. Az eddigi érvényben lévő milpengő helyett B pengőben, vagyis a milpengő egységmértékegységben állapítják meg a vasúti jegy árát. Ma az alapösszeget 500-zal, holnap hétfőn pedig 2000-zal kell beszorozni. A fentiek értelmében ma, vasárnap Debrecenből Budapestre III. osztályú jegy ára 959.000 B pengő, a gyorsvonaton pedig 2.880.500 B pengő. (Egyszerűben kifejezve az első összeg 9 darab piros és 59 kék, míg a második összeg 28 darab piros, 8 darab lila és 5 darab zöld bankjegy.) Hétfőn hajnalban újból

emelkedik a vasúti jegy ára, mert az adópengő értékszáma rohamosan nő. Ekkor Debrecen—Budapest viszonylatban III. osztályú jegy 3.888.000 B pengő lesz (azaz 38 piros és 38 kék bankjegy) gyors vonaton a menetidő hétfőtől kezdve 11.522.000 B pengő (azaz 115 piros és 22 kék bankjegy.) Újabb emelés szerdától várható a vasúton.

Itt közöljük az utazóközönség, hogy a vasúti jegypénztárak és kasszák adópengőjelet sád, pengőbélyegyet nem fogadnak el, csak pengőben lehet a vasúti jegyet megváltani.

Rózsa Vera a bécsi opera művésznője Debrecenben

Rózsa Vera, a bécsi állami opera művésznője, szabadságra hazatért Magyarországra és a debreceni Zenekörrel együttműködésére csütörtökön, f. hó 11-én délután 6 órakor hangversenyt ad a Bika dísztermében. Az európai hírű művésznő műsorán a zeneiro-

dalom legszebb áriái és dalai szerepelnek. A nagy érdeklődéssel várt hangverseny jegyeit hétfőtől kezdve árulják a Bika előcsarnokában felállított elővételipénztár, továbbá a Böhm. és Dermata-fle üzletek pénztárai.

KÖZÖNSÉG SZAVA

Igen Tiszelt Szerkesztőség! Olvastuk a helyi sajtó egy részében, hogy a Hajdúmegyei Szakszervezet kifogásokat emelt a miniszterelnökség által a létszámápassztó bizottságokba delegált egyes kisgazdapárti tagok ellen. Azt mondja a kifogás, hogy többek között a „demokrácia szempontjából nem kívánatos” elem Boros Béla „postataigazgató”. Előjáróban le kell szögezni, hogy Boros Béla nem igazgató, hanem felügyelő. Hogyan adjunk az olyan véleményekre, amelyek még annyi fáradtságot sem vesznek egy megvizsgálható személlyel kapcsolatban, hogy az illetőnek a hivatali beosztását és rangját sem tudja megállapítani? Mi, a posta dolgozói mégis a legnagyobb megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy Boros felügyelő — a Szakszervezet szerint — nem garancia a tisztogatás demokratikus lefolytatásával kapcsolatban. Így a kritizálók minden bizonnal nem tudják, hogy Boros Béla a felszabadulás utáni időkhöz a posta dolgozóinak akaratára helyezte a hivatali élére, ahol ma is reggeltől késő estig dolgozik. Igen gyakran előfordul, hogy hajnali 4 órakor már irászatla mellett ül és késő éjszakáig végzi munkáját. Boros Béla a multban is tisztességgel és becsülettel bánt a rábizott személyekkel és az elfogulatlan ember ma sem tud semmitmondó kifogásnál más egyebet felhozni ellene. Azok, akik nem csupán pártigazolvány alapján ítélnek emberre fölött, azok tudják, hogy Boros felügyelő demokratikus magatartásához és szakmájához semmiféle kétség nem fér.

Aláírók.

Rendőrnáp

Július 28-án Rendőrnáp lesz Debrecenben. Zenés ébresztő vezet be a napi programot a kitűnő Rendőrnepkar által, nagyszabású sportverseny keretében az ország legjobb rendőrsportolói indulnak, a debreceni Rendőrnepkar labdarúgói a nyíregyházi rendőrség csapatával. Keletmagyarország válogatottja pedig a budapesti Rendőrnepkar csapatával játszik. A Rendőrnepkar dr. Kiss Sándor rendőrszázados irányításával működő kultúrgárdája nagyszabású műsoros délutánt rendez az Arany Bika dísztermében, melyet követhet Nagy szerephez jut a műsoros est keretében a Rendőrnepkar nől táncosportja, a sportnap keretében a kosarasok és a staféta.

Sakkszimulán az Iparoskörben. Dr. Bán Jenő sakkmeister, az Országos Sakk Szövetség vidéki főtitkára tegnap délután az Iparos Körben 22 sakkmeccset rendezett. A sakkmeccsek eredményét el, ami igen jó fényt vet a debreceni sakkélet színvonalára. A 22 játszmából 10-et nyert meg, kettő eldöntetlen maradt, tízet pedig elveszített.

Az Uj Kenyér Miatyánkja. A múlt héten lezajlott nagy sikerű debreceni Arató Ünnepeken ezek és ezek hallgatták átjatos lélekkel azt a költői imádságot, amely többször felhangzott a milk rofon hangcsöve előtt. Az imából a magyar ember lelke csendül ki és az áhitatos mondatokban benne él, benne csendül mindaz, ami a magyar lélekben él. Több oldalról hozzánk érkezett érdekfűzős és most közöljük, hogy a gyönyörű imádságot, az Uj Kenyér Miatyánkját Paál Jób hírlap író írta.

Magyar vonatkozások a Mihajlovcics perben

Belgrád, júl. 5. (Tanjug) Csütörtökön a Mihajlovcics-per tárgyalásának 25-ik napján folytatták a tanúk kihallgatásait. Felolvasták Ra. kies örnagy vajdasági csetnikparancsnoknak Mihajlovcichoz intézett íratát. Ebben az örnagy a magyar kormánykának a Mihajlovcicsal való kapcsolatok megteremtésére való korábbi ajánlatával kapcsolatban ezt jelenti:

Ujszászi ezredes 1944 január hó 28-ika körül magához hívta azt a magyar tisztviselőt, akivel Urosvics összeköttetésben volt és közölte, hogy a Mihajlovcicsal való kapcsolat megteremtéséről szóló beszámoló átvétele után megjelent Kállay miniszterelnöknl és a kormányfő érdeklődésére ismertette a helyzetet. Ujszászi írásbeli meghívást vár tőlt, hogy a találkozóra elmenessen. Ez alkalommal kijelentette, hogy a magyar kormány kész állandó kapcsolatba lépni Mihajlovcicsal, a lehetőségek határában belül támogatni és hogy az önnel folytatandó megbeszélések során megtalálják a háború utáni magyar-szorb kapcsolatok megoldásának előfeltételeit. A tisztviselő

teljes titoktartásra és arra kéréte Urosvicsot, hogy minden, ami a dolgra vonatkozik, az ő közbenjöttével történjék.

Az örnagy íratában közli még, hogy ez a kapcsolatot László, a szerbiai helyettes összekötőtiszt tartotta fenn, akinek útján a legfelsőbb parancsnokság összeköttetést létsített. Végül megjegyzi, hogy véleménye szerint ez a kapcsolat a legkedvezőbb és közvetlenül összekötőte Budapest Belgráddal. Belgrádban pedig külön összekötő vonal létesült a főparancsnoksággal.

Az államügyész kérdést intézett Mihajlovcichoz, megfelle-e az a valóságnak.

Igen, — hangzott a válasz. — A magyarok Törökországban igyekeztek kapcsolatba lépni az angolokkal és velünk. Ott azt a választ kapták, lépjenek velem érintkezésbe a hadsziintéren. Ertesjtést kaptam a kormánytól, hogy ezt a kapcsolatot létre kell hozni és ennekívül legyen érintkezésben a brit misszióval. A kapcsolatot meg is valósítottam. (MTI)

Key altábornagy, a Budapestben működő amerikai katonai misszió vezetője pénteken elutazott Budapestre.

Országos vívóbajnokok Debrecenben

Ma délelőtt fél 11 órakor tartja a DKASE vívószakosztálya első nyilvános versenyét. A Budapesti Egyetemi Atlétkai Club elsőosztályú vívócsapatát látja vendégül az arany Bikában. A BEAC csapatában indul dr. Bay többszörös magyar bajnok és olimpikon, dr. Zöld magyar bajnok, Versényi főiskolai bajnok és Dabóczy. A DKASE csapata a régi kirohólt BVVC volt csapatából alakult, mind országos hírű vívó és vidéki bajnok, névszerint dr. Kruppa, dr. Szép, dr. Ungár és dr. Gavallér. A mérkőzés kardspatverseny formájában kerül leivásra, amely izgalmasnak ígérkezik és nagyon szép sportot ígér.

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYE

Kereskedelmi ügynök és ingatlanforgalmi iroda tulajdonosok ma dé 10 órakor gyűlést tartanak, iparrevíziós igazolások, adóköszőség, ipar és ingatlankezelési engedélyek tárgyaiban. Ez érdekeltek feltétlen megjelenését kérik. — **Toll és nyersbőr kereskedők szakosztálya** adóköszőség ügyben ma dé 11 órakor gyűlést tart. — **Öszeres szakosztály tagjai** adóköszőség haladéktalanul fizessék be a szakosztálynál adóigényben naponta hétértékesen ma dé 1 óráig. — **Kisfuvárosok szakosztálya** július 14-én dé 10 órakor a Társulat nagytermében havi kisfuváros gyűlést tart. Minden kisfuváros feltétlen megjelenését kérik. A forgalmi és kereseti adókat, akik hátralebten vannak, a jelezőnl az irodában befizetni tartoznak. — **Adópengő jegyek** a Társulat irodájában igazolt társulati tagok részére hétfőtől kezdve dé 9-től 1 óráig vásárolhatók. — **A Társulat felhívja az adóköszőségben lévő összes tagjait,** hogy

adóhiteleiket intézzék el, mert azok akik adóhiteleiket kötelezettségüknek valamilyen oknál fogva eleget nem tesznek, a Társulat az iparigazolvány visszavonása iránt tesz előterjesztést. — **Az egyesített nagykereskedői szakosztály** hétfőn dé 6 órakor fontos adóügyi értekezletet tart a szakosztály tagjainak megjelenése kötelező. — **Az adóköszőségéből ki maradt különböző szakmákban lévő kereskedőket** felhívjuk arra, hogy a vegyes szakmák adóköszőségbe jelentkezni lehet a Társulat irodájában. Különös figyelemmel felhívjuk a butorkereskedőket a közönségbe való be lépésre. A vegyes szakmák adóköszőségbe jelentkezéseket felhívjuk, hogy szerda dé 5 órakor értekezletre okveten jelenjenek meg a Társulat helyiségében. Inokség

Gazdák figyelmébe

A város h. polgármestere felhívja az áramfogyasztó gazdátársadalmot figyelmébe, hogy akik a villanyfogyasztásuk díját természetben meg tudják fizetni, jelentkezzenek a városháza I. em. 28. sz. szobában Kapusi Imre városi tisztviselőnl.

A város h. polgármestere értesíti a gazdákat, hogy liszfért, olajért köteteket, istrángot, borjúkötelt kaphatnak. Jelenkezni a városháza I. em. 28. sz. szobában Kapusi Imre városi tisztviselőnl.

IPARTESTULETI HIREK

A könyvkötő szakosztály hétfőn dé 5 órakor fontos ügyben, forgalmi közönségben tárgyal. Megjelenés kötelező. — **Cipész szakosztály**, akik a forgalmi, kereseti és jövedelmi adó fizetési kötelezettségüknek a mai napig nem tették eleget, felhívjuk, hogy végrehajtás terhe mellett hétfőn, kedden szerdán 9-től 1-ig okveten tegyenek eleget. A mulasztók a közönségből kizártnak. — **Minden ipáros**, akinek politikai igazolása már megtörtént, az arról szóló igazolványuk átvétele végett úrgözen jelentkezzenek az I. fokú iparhatóságnál, az iparigazolványukat mindenki vigye magával. — **Műszerezés szakosztály tagjai felkérjük**, hogy az adóköszögési fizetési kötelezett.

segülnek haladéktalanul tegyenek eleget. Bevezetés helye: Huray Iparkamara. Kedden 5 órakor ülést tart a szakosztály. — **Vandégiosok figyelmébe!** A közellátási miniszter rendelete értelmében a hét minden napján legfeljebb háromféle egytálatelt szabad készíteni. Egy étkezés alkalmával egy személynek csak egy tál ételt szabad kiskizolni. Hús és zseladéknélkül készült salátákat, hal, rák, ökrözajsalátá, gyümölcs nem esnek korlátozás alá. — **Ipartestület elnöki tanács** kedden délután 5 órakor ülést tart. Csütörtökön 5 órakor elővárosi ülés lesz külön meghívás nélkül.

SPORT

Tisza távozik a DVSC-ből (?) Tisza András a DVSC jeles játékosaként mint értesültünk, elhagyta Debrecent és a Dunántúltra távozott. Beavatott körök véleménye szerint a játékos a Győr ETO csapítja és Tisza komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy Győrben telepedjen le. A DVSC egyik legkitűnőbb játékosának távozás nagy vesztesége lenne a DVSC-nek és éppen ezért minden eszközt meg kell ragadni, hogy Tisza Debrecenben maradjon. Mint hírlük, Tiszán kívül az egyik jóképeségű összekötő is máss egyesülthe gravitál.

Hajdúszoboszlón játszik ma a DVSC A csapat Timár—Csokai, Orosz—Szabó II, Zilahy, Kádás—Komlóssy, Nagy III, Szabó, Dobos, Sidlik összeállításban lép pályára a barátságos kalória mérkőzésen.

Ma délután fél 5 órai kezdettel folytatják a kerületi atletikai bajnokságot az egyetemi sporttelepen. A szombati nap eseményeit korál lapárta miatt csak keddi lapzámunkban közöljük. A mai nap több érdekes számban kerül előtérbe a bajnokság kérdésére és így előreláthatólag jó eredményekre van kilátás.

Kedden este indul Budapestre a DVSC az MTK elleni mérkőzésre. — A csapatot Palotás István edző és Szilárd Elek intéző vezetik a fővárosba. Örvendetes a vasutas csapat kerkeiben az, hogy Szilárd II szintúszé szerepe javul. Ugy a került Nagy Mihály mint a gyűgyuloban lévő Szilárdi II elutasít Budapestre a szerdai MTK elleni mérkőzésre és így csak a mérkőzés előtt dől el a debreceniek esélylítése.

Nem játszik pestkörnyéki csapat ellen a DVSC a jövő héten, hanem az MTK elleni mérkőzés után azonnal hazatér Debrecenbe és itt készül a SZAC elleni július 14-iki mérkőzésre.

A MAV Booskai fuziora készült a OMTE együttesével. Több olyan megnyilatkozást hajlítottuk, hogy a két egyesület fuzióját nem tartják szerencsés megoldásnak. Mi a magunk részéről csak támogatjuk ezt a nézetet, hiszen a munkás csapat egyik óta a kerület amatőr sport egyik erőssége, míg a nemrégiben alakult MAV Booskai bebizonyította, hogy életrevaló és jövője van.

A DKASE öklívívói az agri öklívívókkal mérkőznek ma délelőt 10 órakor az Arany Bika nagytermében. A DKASE legerősebb összeállításában indul, az erriek ma reggel érkeznek Debrecenbe.

A MAV Booskai labdarúgó csapata ma Mátészalkán játszik vasutas bajnok mérkőzést a Mátészalkai együttesével. A debreceni kék—árak színeiben Cs. bá. r. csapóter is játszik.

A Postás SE Hajdúszoboszlórnében játszik ma kalória mérkőzés, míg a DVSC II Baleszentmihályra rándul ki. A MADISz Hajdúhadházon játszik barátságos mérkőzést.

Hétfőn indul a kerületi kosárlabdabajnokság. Az első mérkőzés kapcsán hétfőn dé 4 óráig sporttelepen a DVSC I a DVSC II együttesével játszik bajnoki mérkőzést.

SPORTKRONIKA. — A Nyiregyházi MADISz Ma Gyulán játszik az OB-be való jutásért. — Július 14-én nagy vasutas sportnapot rendeznek Debrecenben — Debrecen város öklívívóbajnokságát július utolsó vasárnapján rendezik meg — A DVSC öklívívó gárdája a közellátásban Debrecenben játszik mérkőzést. — A DSZKME motorosai minden hétfőn és szombaton délután 6-kor tartják edzésüket a nagyerdői Stadionban.

LEVELEZÉS, HAZASSÁG (1)

VÁLASZTOTT malacokat adok tengerrejt zérért és szalonmáért. Vámoospércsületon Kondoréi örház 1—615

MÁV alkalmazott vagyok. Komoly házasság céljából megismerkednék jobb módú családból való oinos leányval 25—30-ig Boldog lesz akkor jelégére a kiadóban. 1—626

35 éves állami ny. utazószony hozzá illő ur íme-retetégét keresi házasság céljából Kinek főhétel lakásos van. Vidéki háztulajdonos jelégére 1—520

HAZASSÁG céljából szeretnék megismerkedni egy jó megjelenésű intelligens iparos férfival De csak iparos férfiak írjanak én oinos, elégnék 20 éves fatusi lánygyogyok. Mindennel elvagyok látva, butorral és földem van Cim a kiadóban 1—660

JOSKA! Nem tudom elképze-álni, hol vagy ilyen sokáig Ezuton értesítlek és hivlak gyere már haza, várunk. — Anyud és kileán 2—782

NÉGY darab 5 m (25 cm átmérőtű) akderőnk élelem-ért cserélhető Hangyá-útea 21 1—634

ALLAST KERESŐ NŐK (2) APOLONÓ elhelyezkedne pri-vát beteg mellé, vagy házvezetőnek vidékre is Deák Ferenc u 9 2—613

INGYEN vezetném háztartás-ért magános urnak köz-pontban, szobát is adok — Gondját veielem jelégére 2—609

MÉLYLIK nemcsévív ur ad na olthont 38 éves intellig-ans övezgynek, ennek ellen-ében háztartásért vezetné. Vidéken is Bombasújtott jel-igére levelet a kiadóba 2—654

ALLAST keresek augusztus 15-re Elmennék fodrász-ónak vagy varrónaknak vagy tisztviselőnek Cim a kiadóba 2—659

HÁZVEZETŐNÖK kis család-hoz vagy gyermek mellé el-menne intelligens nő Cim a kiadóban 2—630

MÁRKOT szedni vagy min-denféle napázamosmunkát vállalkok, egy jó varrókép malacért cserébe Honvéd-ut 63 2—714

ALLAST KERESŐ FERFIK (3)

CSEPLESHEZ etetőnek ajánl. közom 10 éves gyakrolattal Dobay Miklós u 11 3—632

31 éves független nő tan-nyit birtokához társast keres Varga u 24 Hőgye 3—643

ALLAST NYER NŐ (4)

MEGBIZHATÓ gyermekszere-tő főzni tudó mindeneset-keresek azonnali belépésre — Balla textiltulást Piac 43 (9—2-ig) 4—589

MINDENES főzőnő keresek ki jól főz, 2 tagu családhoz jó ellátással és természetbeni fizetéssel Piac 41. szám, I em 3 ajtó 4—590

KERESKÉ fiatal női fodrász-egéséket, ki mindenben per-fekt. Válaszokat Jó állás-jelégére a kiadóba kérem leadni! 4—602

EGYEDUL álló idősebb nő-nek háztartási vezetőségért la-kást és kosztot adok Cim a kiadóban 4—602

TUZÓNÓV azonnal felvezzek Miklós ut 2 szám 4—778

HONAPOS kocist konvenci-ózt azonnal okt. 11-re fel-vezzek Miklós u 32 4—570

TAKARITÓNÓ bentlakó dél-éltői foglalkozást vállal — Érdeklődés Szt Anna u 45 kapujai balra 4—680

MEGBIZHATÓ leány vagy aszonvot háztartásba fel-vezzek Magyar, Vár 1, Zentde 4—478

DOMB u 22h alatti gyors-író, gépiróskolában új tan-folyam kezdés Államvisgá-Vasutkedvezmény 14—63

BEJARONÓT megbízható há-zéprkut keres 1 szofás la-kásba házapár Bétközost ad Péterfi u 30 jobbra 1. ajtó 4—709

HÁZTARTÁSI alkalmazottat, keresek, mellobbi belépér-kis családhoz Miklós ut 4 Lajós király térenél 4—723

GYERMEKszerező mindeneset-azonnalra is felvezzek KÜ-666sártér 7 4—735

BENTLAKÓ vagy bejáró főzni tudó mindeneset fel-vezzek Góly u 2 4—737

KONYHA lányokat felvezzek Gaullis u 6 terem 4—742

MEGBIZHATÓ férfi tudó min denest bentlakót jó fizetés telvezek. Schneider. Nyil u 79 4-758

JÓL főző mindenest feleve zek azonnalra Rakózi 11. Újözölon 4-762

MINDENEN férfit, ki a jó szíghoz ért, azonkívül asz szonyt vagy leányt, ki a bal munkfélcében járta, fel veszek Jókai u 19 4-785

ALLAST NYER FERFI (6)

FONOLÉRE biztosító üzlet, szerző tisztviselőket feleve zek és jutalék mellett. Piac utca 58 5-585

FODRASZ segéd azonnal fel vették Dienes, Szabó Kál mán utca 32. sz. Homokkert 5-648

LAKATOS tanuló felvétetik Bors és Zebrina Koltaszeg utca 7. Városi nyomdával szemben 5-672

JÓ menetiél üzlethez társat keresek Érd. Hatvan u 1-3 házmester 5-769

ELADÓ INGÓSÁG (11)

ELADOK, veszek, házhozát uriszobát, kombinált butort, konyhát, zongorát, írógépet, varrógépet, férfit és női bu ndát, ruhákat, tűzhelyet és kályhát, Mezei öszeres Vörö s márt u 12 8.17.11-1751

ALMÉRHATÓ gyermekzúró, férfit vászonruha szálvolyz ubony elemért, aranyért el adó. Domokos Lajos u 6. 11-221

100-as Csepel eladó, és egy női kerékpár Csapó u. 98 11-542

ÜZLETTEMET Kossuth u 61 alól Bathány u 13. sz alá áthelyeztem. Varrógép és minden ingóság vétele és el adása Sulyok öszeres 11-551

KÉT darab arany karika gyűrűért zsrít adok. Péter fia u 26 11-535

TÜZHELY sürgősen eladó pénzért vagy terményért. Erzsébet u 10. óv. Farkas Gézámé 11-571

SZEMES tengeri és felezeszák eladó Mezeza utca 4. 11-611

GYAPJÚJÁT angoráját hoz za meohanikai kártyaúzó m be Füvészert u 9. sz. mindenféle fonalból szövet vállalkó 11-588

JÓ karban levő segédmotor és egy kerékpárra való ki tűnő NSU blokk motor el adó olcsón. Rakózi 16. ud varban 11-491

KOMPLETT háló, konyha butor edények a egyéb bu torok sürgősen olcsón át adók. József kir. herceg u. 17. III lépcső feljárt 11-633

ELADÓ fényezett kombinált szekrény, asztal székek, szekrények és egyéb bu torok Csapó u 16 keresztü plet 11-653

100-as BMW sebességváltó motorokékpár eladó József kir 8 Bognár 11-614

HAT méter sörnyönkerítés, eladó 150 cm széles Gohér utca 15 Hatvan utcai kert 11-631

KVÉTLÉP rádió szövet zakó kvarelámpa olcsón eladó. Könyök u 12 11-642

KÉT darab jó lövészek eladó Nyil u 67 11-664

ELADÓ Doxa óra varrógép szerelő gumi nadrág Bundi utca 11 11-673

ELADÓ 6 személyes 11 ti. puzer Citroen üzemlépes sebességváltó vagy kishé bert elcserélném Cim: Piac u 60 szám központi garáze 11-674

EZUST róka kettő darab, 1 teljesen új villágoskék ka bát új polár róka gallériá egy új pepita csokabát, egy alig használt 39-es női fe kete antilop félcipő, kettő darab biokli pumpa és ke tő darab hátizsák jó álla potban eladó, vagy arany ért elemért cserélném. Jó zsef kir herceg u 8 I em 8 11-691

ROYAL írógép, butorok, csillár, diasztárgyak, ké pek ruhaneműk, cipők el adók Szent Anna u 8 11-496

RÉZ háló butor régi ebédli eladó Kovács Péterfia négy. Délután negyvtől hatig 11-578

ESSZTERGAPAD, villamos fu rógép, permetező eladó Kú utca 10 11-703

BUTOR egész és fél háló, tűzhely varrógép, szabómű hely eladó. Mikló u 37. Sztépanov 11-695

MÉHVIASZ eladó vagy méz ért elcserélném Maróthy György u 31 11-736

BÁRNA óltöny középtermé t. 42-es cipő eladó. Varga kert K Tóth u 11 b 11-728

100-as új Mára motorkerék pár eladó vagy nagyobbért elcserélném Rakovszki 1 11-744

AUTÓGUMI 5 darab külső és belső 450x17 eladó. Ceg léd u 14 11-749

MÉHVIASZ méhkaptár mézes konna eladó vagy elcserél hető József kir hg 61 11-750

ÜZLETHELYISÉG város szívé ben átadó. Érdeklődni Bal JO karban levő kerékpár Etternit lap nagy asztaltű zhely Hatvan u 1-3. Ma gyar konyha 11-768

EFKÉTBÉ férfi szalonruha, női ruha és perzsaláb bun da eladó. Piac u 10 I em 11-776

BENZIN motoros 400 wat t, áramfeljlesztővel eladó, elcserélném Cim kiadóban 11-780

NŐI kerékpár jó karban le vő eladó. Piac utca 57 üzlet 11-790

5x2 Telefonos rádió zene sekény eladó Jerikó utca 9 szám 11-791

ELADÓ hordó, hímzőgép ke rékpár, rádió, amerikai né r gépfűró ért. Nyil u 45 11-796

INGÓSÁCCSERE (12)

EGY férfi kerékpárért női Singer varrógépet, márkás tényképezőgépet, látsóvet, férfi tavaszi felöltőt adok. Vikszáth u. 78. vj 12-1715

REKAMÉT henosereket bár miért cserélek Novák, Bat thyány 7 Kárpitosmunkát vállalkó. 12-521

RAF vasat Wertheim knez sázt adok terményért vagy tűzfűrárt Honvéd 53 12-532

REKAMÉT adok elemért, mézért, lisztért stb. Péterfia utca 26 21-634

NYOLC kerékre való új 3-as ráfvasat adok malac ér t, aranyért, vagy cukor ért. Cim a kiadóban v12-557

BEPÖTTES és literes üvegek keresek cserébe tél bur gyonyát adok Cim a kiadóban v12-567

BARACKOT cserélek cukor ért, mézért Honvétemető utca 35 12-612

ELOSERELNÉM 5 éves pi rostarka jármos tehemenet 2 lovas teljesen jó gazda é a égi szekérrel Árpád tér 40 12-622

STRAP kocsinak való autó kerékek tengelyei eladók elemért Bethlen 22 12-630

TERMÉNYSZAJTELJEMÉRT köny nyil új szekértengely, fűde res talpa, tűzfűreszkendő el adó, tengeriért elcserélhető Nagy Jánosnál Hatvan u 41 12-650

KÉT darab sültő rádióért, vagy aranyért esetleg pénz ért is eladó. Piac u 73 ke reszpéület 12-644

TÜZIFÉRT gyermekkoszori cipőt adok vagy csinálók. Honvéd 9 12-572

HÁRMAS szekrény korál l-HÁRMAS szekrény korál l-gaznó övállis asztal négy ka roszékkal fehér vasgép el cserélhető vagy olcsón el adó. Könyök u 12 12-641

ÉLELEMLÉRT adok bort. Bözörményi ut 60. Szám 12-616

LÁDA és linoleum vászon elemért elcserélhető Egy malom u 9 12-617

TOLL párnát dohányt pá rlinkát adok burgonyáért, tengeriért, cukorért Magos György tér 28 12-618

BARACKOT adok mézért v. korpáért séért Bujdosó 45 12-587

GUMIS strófot cserélek meg egyezés szerint Széchenyi utca 23 I e 3 12-584

ELOSERELNÉM egy hold Ezerjó szőlő idei terméce jó karban levő egy léért sze kért teljes felszereléssel. Leány u 6 12-494

ELOSERÉLEK hfzött hűtő, kájszi barackot, nagy fűrdő kádat tűzfűrárt, elemért, Dézsi András u 9 12-656

Eloscerélem egy két és fél méteres hékabell fekete krep dezin anyagot. ócska jó házruháért ugyanabból az anyagból divatos szép új rakottalját elcserélném. Nyil u 128 hátul 12-687

EGY mély gyermek koszi el cserélhető malacért tengeri ért Darabos u 25 12-679

KÉT darab hét hónapos sül dt elcserélek elemért. Bözörményi ut 16 12-656

EGY új mosdatáék és egy gyermekkoszi elemért el cserélném Csapó 8 Házme ster 12-668

KIFOGÁSTALAN modern rá diót és fűrdőkádát elcserélek tengeriért és elemért. Dombóvázy 4 12-661

SERTÉST adok szekerért. Pérfi kerékpárt öltönyért, kabátért cipőért Kossuth 57 12-690

TENGERIÉRT adok lisztért és szalonnáért csirkéért mézért Mezeza 13 12-663

SZERKE férfiruhák adok foltnak valóval 4-5 hóna pos sűldőmalacért vagy fe lős kecskéért Ceapó utca 1 bal lépcső II. em 1 délelőtt 12-628

FÉL éves sűldőt adok 43-as férfi boksz, ceizmatért vagy borkabátért Kassa ut 18 12-666

TENGERIÉRT adok női fekete mosható ruhaanyagért Ajtó 45 12-678

MÉSZ, cement gipsz petu lumben, benzín tengeriért és burgonyáért kapható, Hat van 21 12-669

LISZTET adok magas kar cserélek, lisztért vagy ruha nya gért Timár u 13 értekezni 1-4-ig 12-670

EGY asztalos gyulapud el adó tengeriért Homokkert. Tuandán u 2 12-689

SZAZ kilós hizom felét ké t-20-25 kilós malacért el cserélném Vasvári Pál 12. Tüzerlakatánál 12-688

KÉT ellő szekerkerék ten geriért elcserélhető Bözör ményi ut 11-B 12-682

JÓ zamocozott tűzhelyért hízónak való vagy törze kényvezetőtől magokót, fá ér t, bórért talpért adok. Gyönyörű 2 hónapos malac ot, Szentgyörgyi 8-b Turi András utcából Nyilastelep 12-684

NÜLLÁS lisztet adok ten geriért ért, Piac 41 orvosi műszerüzem pénzért 12-686

EGY bak és 3 jerke 3 hó napos kecske tengeriért el cserélhető Bözörményi ut 11B 12-681

VALASZTOTT malaok, an ya és bak nyul nyul ket er, akatárka elemért el adó. Paesirta u 41 12-692

PRIMA 43-es sibaokocel adok jó állapotban levő as z talpúhelyért Kincsesgye gy u 22 Nyilstelep 12-693

KÉT darab 3 hónapos ma lac elcserélendő zseirrt ten geriért, Homok u 8 12-694

SZALONNÁT zsrít adok. szalonát. Megbízható fiatal leány nak lakást adok Kie lánfal u 20 a 12-696

TANGÓharmonika nagy. Hohner négyváltó 120-as aranyért elcserélhető Cim a kiadóban 121-698

LISZTET cserélek séert női ruha és konyhabutor eladó Paesirta utca 16 12-700

EGY szép alig használt mély gyermekkoszi kerék párt elcserélendő esetleg másért is Zrinyi u 61 12-702

BARACKOT adok tűzélőnya gért, elemizserért, termény ért delútanonkint Széchenyi utca 72 12-437

DUKKOZO készület piez tollyal, motorral 0.5 HP, háromfázisú villany motor nagy ventilátor motor és kályhacsovek, komplett szék dízfűtő, 2 db brokát tál, paplan, szalonasztura, írógep, keményfa szekrény, rádió alkatrészek aranyért elemért, sertésért fáért el cserélhető Piac u 49. 3. ajtó 12-596

CEMENTET cserélek barack ért Vigkedv M. u 24 12-706

EGY pianó, női barna bunda eladó, elemért vagy aranyért Vecsey Piac 7 12-711

NÉGY hónapos mangalica koszi elcserélek magas alk ra való férfi tálkabátért fá ért Ölerős Kossuth u 11 12-712

EGY gyermek eporkoci jó karban levő eladó, elemért Tanító u 11 12-717

KÉCSKE tejet adok mézért, cukorért, lisztért vagy sze nádért Kölcsei Sámuel u 20 szám 12-719

KÉT lő szekér eszernyő föld ért elcserélhető Érdeklődni Árpád tér 2 szám 12-718

SZERKE egylovas vankos elcserélhető gabosért ten geriért sertésért Hangyás u 5 Nyulaa 12-721

TEJÉRT adok férfi, női ru hákért vagy tengeriért Nyil utca 30 12-724

5 kg-os kövér kacsa elcseré lek rádióért vagy cukor ért Hortobágy u 3 12-795

JÓ karban levő férfi kerék párt elemért elcserélhető. Domahidi ut 3 12-797

SZALONNÁÉRT sűldőt és rézgályicot adok Mester u 31 szám 12-803

EGY éves kocát elcserélek kerékpárért és tengeriért. Gohér 34 12-804

EGY kétlovas új szekér el cserélek egylovasért. Nemes ut 6. szám 12-725

EGY szép puha, házszoba, butort sertésért elcserélek. Ebtóvs u 45 12-726

KÉTAGU létra 9-es, for rasztó lámpa, 42-es félcipő mosóteknő, egy pár szerel vesbak, fáért elemért el cserélném Hajnal utcai bér ház e. l. II. 12 12-731

GAZDASÁGI új szekérért kö ver sertést vagy buzát adok Rakózi ut 61 12-729

KÖVÉR kacsa adok tengeri ért Veres u 18 12750

CSERÉLEK mangalica koca sűldőt tengeriért Sört ten geriért adok Rakovszki u 30 12-741

TERMÉNYES zseket adó k terményért Kandia u 4-a 12-759

CSERÉLEK szereszm vagy tűzfűrárt Lisztért Virág u 4 12-746

PARASZT szekér hasas úszó ért, Haas kocsaért elcserélhető István ut 23 12-747

KÉT lovas ígás szekér egy lovasért elcserélhető István ut 23 12-748

SZALONNÁT paplanyemet, cukorért, szalon tűzfűrárt, cserélek, Barack cserélhető. Hajó 26 12-751

NAGY kombinált szekrény lért tehénért vagy arany ért eladó. Paesirta u 7 12-752

BARACKOT adok cserébe terményért séert, tűzfűrárt. Erős Lajos utca 20 12-760

BARACKOT kiűnőt lekár vak adok elemizserért árpá ért Margit 5 Tőcsokert 12-761

FÉRFI kerékpárat elcseré lelem két sűldőért Kerekes u 21 12-765

SZÉLON van eladó elemi ért Paesirta u 64-a 12-766

GÉPHAJTÓ duplaszevű hi bálán gurtni 575 centi hosszú, 10 centi széles, elemi ért eladó. Révész tér 2. Emelet (Kistemplom) 12-771

NEGY tavnyi koscaót 6 l liba séert és kettő hosszú sűldőt tengeriért elcserélné Bajcsy Zeilinszky u 55 12-777

TÁSKA írógépet, mézes kan ná, gyermekpólyát elcseré lek kerékpárért varrógépért elemért Cim kiadóban 12-779

FOGASZATI kismotor, kör fűreszlap, új ezekerekek bevasalva gumiszij elcserél hető, Rakovszki u 24 12-786

ELOSERELNÉM 7 hónapos, szumultozóúttú ártány sűldő met fáért Vendég u 31 12-788

4x2 Teletunke rádió ara nyért elemért és tűzélőrt eladó Timár u 26 12-789

AMGYAR cigarettát cseré lek 2 darab 6-6 hónapos mangalica cserésért. Szent Anna 60 12-793

VECVES (13)

JORKSHIRE, berkshire ke resztésű kanna bugatást vállalkó, Jerikó 39 15-485

JELENTKEZZEN az a kcs illis a Bundi utcában, aki egy nagy ládát 1944-ben a Bundi utcából a Honvéd ut cai kémelhárította vitt 13-545

KITUNÓ elemmenteli egye temista nagy gyakorlatlan tanít, vizsgára előkészít. Andaházi 6 13-535

SZERDAN délelőtt elviesztet a piacon barna rétki, lőm fontos írókönyv és be jeleivel igazolmány és be jeleivel együtt. Kérném a bejelölés megtartását, az í rokat eljuttatni vagy a ki adóba vagy Dobó utca 38. Jutalom ellenében nagyon kérem 13-537

FAPUROZÁST részért vál lakó Ugyanott házastársi kiadó egy kocsisértes Hat van 38 13-562

GRAFOLOGUSNÓ minden ember kézírásából biztos fel világoztatást nyújt Széchenyi 19 13-716

FIGYELEM Regisztrezhető harmóniumot, vagy köny nyebb sulyu zongorát vagy pianinót félreves, egy évre, vagy egy és félreves meg egyeztet szerint, a kántori anyag elvezése végett bér el nék. Vagy malacért vagy ó zsi terményért. Pontos cí met a Ref. Kollégium kapu sánál lendni Tanítóképző jelégere (Harmónium ele ny ben) 13-727

Elveztettem pénteken dél után szovati uton vaenti a ro képe hivatali és szoc. dem. igazolványom Megtaláló ad ja le a rendőrségen vagy cí memre, hol illő jutalom ban részesül Szepesegyi 19 13-732

FIGYELEM! Keresem azt az urat, aki két és fél három hónappal ezelőtt Mezőköves den járt matyókézmunka tömeges készítése ügyébe Sziveskedjek hétfőn napon ezen ügyben felkeresni Rétí György, Piac u 61 II. e. 13-755

ELVESZTETTEM 5 kenyér jogyet csütörtökön Kovács Erzsébet, Kocsis Istvánné, Gyöngyösi István, Gyöngyö si Istvánné Ösziölves Lajos névre szóló Becsületés megtalálóját jutalomban ré szesül Simonffy u 45 13-759

VECVES AJANLAT (14)

SZAPPANNAK való zsrítá deket, olajat szappanna beo cserélek. UNAGY szappanos, Be rek u 3. Csapó kanyar 7.8-14-921

SZAPPANNA beoerélek zsrítá deket, olajat Pál János szappanos mester, Kölesy 8 7.15-14-1356

ARANYAT, ezüstöt, bril iánszt magas árban veszek. Schiffman óras Hatvan u 6 8.19-14-1658

ÉLELEMLÉRT vagy pénzért mindennemű férfiruhák ki fogstatlanul készit Zebrina szabómester Szent Anna ut ca 47 14-665

FÁSZEN vasalásra nagyban és kisnyelben Kontsek Gá bornál Kossuth utca 14-477

TARHONYÁT készitünk hó zott lisztből Könyök u 12 14-643

KERESZT és termény fu va rozást vállalkó természetbe niért 2 hóval Nyugati 18 14-655

KERESZT asztalga hordá sát termény beszállítást, fát részbe szállítók és vidé ki fuvarokot vállalkó Szé chenyi 23 I e 23 14-582

MAGYANVIZGÁRA, pótviz gátra felöltöket I-IV. osz tállyig szept-decemberbe előkészíték Kölesy u 16 I em 2. 14-710

HÖRCSÖG, bárány bórjék t kikészíték, bundának elkézi telé Katalina Vilmos szű csester Simonffy 2 14-787

MALOM szerelők, átalaki tásokat, mindenféle mal mi gépek készítését elvállaló. Új reform dupla daratizál tó gépek eladó. Varga Im re Debreceen, Bözörményi ut I. szám 14-799

VECVES KERESLET (15)

VENNÉK 30-6l 1000 liter e, szí használt boros hordókot értekezni Bajcsy Zeilinszky 44 I ajtó 15-563

25 négyzetméter tveget vo zék, kövér sertéssel fizetek Pestj u 51 15-598

JÓ állapotban levő sportko ci elcserélek elemért Varg akert utca 10 15-625

GÁZ tűzhelyt veszek Fű vészkeret sarok Városl bér ház I em. Paesirta 15-508

GYERMEK sportkoszi ve zek vagy cserélek Török B lint 5 15-757

BUTOROZOTT SZOBA (6)

EGY kis udvari szoba őr sen magánosnak azonnal kiadó, bujdosó 46 6-586

MAGANOS jobb iparost al bérletbe felveszek Csapó ut ca 71 6-676

BUTOROZOTT szoba kiadó elemért Varga utca 29 6-708

KÉT diákok teljes ellátásá al, természetbeni fizetéssel el vállalkó. Lorántffy u 38 6-723

BUTOROZOTT szoba két személynek kiadó Timár u. 23 6-745

KVARTÉLYOST felveszek. Nyil u 119 6-775

KÜLÖNBÉJÁRATU butorok szoba (utcai) elemért ki adó Vendég 76 6-781

JOBB férfi lakást kaphat. József kir. herceg utca 75. Beregszásiné 6-803

KIADÓ LAKAS ÖZLETHELYISÉG (7)

MÜHELY és butorozott szo ba kiadó Csapó u 40. sz. 7-756

RENOVALASÉRT lakások üzletek bérbeadó Bathya ny u 13. Értekezés ugyan ott hétköznapokon dd u 5 7-ig 7-798

ELOSERELNÉM főbérlet ti két szoba konyhas és spáj zosa belvárosi lakásomat egy szoba konyha spájzos bel városi főbérleti lakással. Cim a kiadóban 7-80